ymättömien järjestämi-
n tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

— 1930 Maanantaina, syysk. 29 p:nä — Mon., Sept. 29 XIV Vuosik. — Vol. XIV

Arthurin työttömät kyllästyvät I.W.W.:n narripeliin

äisten klikkipolitiikka ei kykene harjaanjohtamaan työttömiä työläisiä

RTHUR, Ont. (Kirjetietävara- ja maanviljelystoollisuusliiton ryhtyessä Port Arthurin metsäläisten järjestämiseksi on s ryhtynyt "toimimaan". vat ensimäisen työttömin keskiviikoksi, syysk. 17 alla haalillaan. Työläisiä kokoukseen suurin jouäsityksessä, että I.W.W. otain teksi heidän kura parantamiseksi. Lukuläisten teollisuusliiton meni tilaisuuteen katsoI.W.W. todellakin aikoi

sa puhuneet kolme puen englannin-, suomenielillä, kaikki osottivat, nien on yhdyttävä I.W. teen ja siten "ratkaistaoulmansa.

einen näistä puhujista t puheensa ilmoitti putilaisuuden annettavan ja valmistautui lopettaksen. Toveri F. Bruce 5 minuutin ajan työttöellisista syistä. Edelleen aikenkaltaisten ainesten iin pettämään ja haran työttömiä, joten ltava varuillaan kenen yväksyvät. Puhuja sai ltavia suosionosoituksia. odetessa seisovansa häensa ajatusten takana. n parhaansa tuhotakBrucen puheenvuoron eräs I.W.W:n järjestäkatulvaansa kommunis, syyttäen näitä "rivien ta" ja "lakkojen rikkoitenkaan hän ei onnisuksessaan.

kki paljastaa karvansa a työttömäin kokouksessaan

kokouksen tulosten kuitämättömiin, kutsuivat olsen työttömäin kokokuun 24 päiväksi, ilmot"työttömyydestä tullaan an" ja "että päätösten ryhdytään toimintaan." tä lisääntyvät työttöhnädessään, että "pääsesti ryhdytään toimintulivat satalukuisena ko-

ensa jälkeen työläiset umaan ja vaativat tais hyväksymistä, vaatimista ja kaupungintaista näitten vaatimukseksi kaupunginvaltuusI.W.W:n klikki ryhtyi kaduille menemisen ja esittämisen olevan takrää, ja että ainoastaan käyttävät tällaisia me. He kannattivat pääpostittamista kaupune. I.w.w:läisten paljastä tällä tavalla lukuisat velivät ulos kokoushuostyneenä heidän ilvei-

olitiikkaa koetetaan

telyn jälkeen esitettiin päätöslauselmaluonnos. s pyysi kaupunginvalmään toimeen ja vaati. Bennettin hallituksen nyöntämästä "lahjasta" apauksessa Port Arthujäävät ilman muitten ssä kysymyksessä oleaupunginhallintoa pyyaan huomioon "työtisraukat", jotka ovat mässä ilman asuntoa Bruce teki esityksen, etelma hyljätään ja että aan laatimaan todellan ohjelman työttömille a tarjoaa heille muuta ä anomuspäätöksiä. äsnäolevista työläisistä nattavansa tätä esitystulmiltaan ja osottaen män militanttisen esi-

luoviessa, osottaen sa yrittäessään haryöttömiä, käveli suuri koontuneista työläisistä kokouksen toimeenpaystyksen tullessa esille läisiä aikaisemmin ollä jälellä, "puolueetto njohtajan julistaessa esittämän päätösponyksi.

ysk. 27. — Bonesta, Alnut tiedonanto kertoo, ttoa on tiedotettu olea että satama on oljo useampien päivien nto saapui höyrylaitavallisesti poikkeavat massa hiiltä, vaan tällä kertaa poiketa

Kymmeniä pallopelin katsojia loukkaantunut

COLUMBUS, Ohio, syysk. 27. — Vähintäin 40 ihmistä loukkaantui eilen illalla, kun osa katsojakorokkeista murtui korkeakoulun jalkapallopelin aikana. Pallopeli oli Columbusin Central korkeakoulun ja Youngstown Chaneyn välillä.

Paikalle tuotiin heti sairasvaunuja ja lääkäreitä ja lukuisia haavoittuneita vietiin sairaalaan.

Koroke murtui heti pallopelin ensimäisen jakson aikana ja vaikka ensimäiset laskelmat osoittivat loukkaantuneiden lukumäärän olevan 40, uskotaan lukumäärän nousevan mahdollisesti 75:een.

Nälänhätä uhkaa Labradorin asukkaita

HALIFAX, syysk. 28. — Kapt. Samuel Co, joka palasi lähes neljä kuukautta kestäneeltä kauppamatkaltaan Labradoriin, on selostanut, että kolme tuhatta miestä, naista ja lasta, joiden eläminen riippuu kokonaan kivisestä maasta, pyydystyslinjoista ja kalastukset noin 200 mailin alueella Canadan Labradorin rannikolla Malaskwanista Blanc Sabloniin asti, uhkaa nälänhätä tulevan talven aikana, ellei Canadan hallitus puutu asiaan.

Heidän pääelinkeinonsa, turskan pyynti, on kokonaan epäonnistunut ja tämän lisäksi he ovat saaneet entistään niukemman sadon Labradorin kivisestä maasta ja näin ollen kalastajakylien asukkaat eivät voi mitenkään huoltaa perheitään talven yli. Kalastus ja heikko maanviljelys ovat ainoat kesätyöalat. Hylkeen pyynti ja metsästys ovat talvi- ja kevätelinkeinoja.

Kapt. Co toi kuunarillaan ainoastaan 450 quintalia (100 paunaa) säilykelohta ja 15 tynnyriä turskan öljyä ja 20 tynnyä silliä. Hän selosti, että tavallisissa oloissa hän olisi 2,500 quintalia kuivattua kalaa, sillä hän on tuonut joskus 3,500 uintaliakin.

HYÖKKÄYSTÄ TEHOSTETAAN TYÖTTÖMIEN JÄRJESTÄMISTÄ VASTAAN

TORONTOLAINEN FASCISTINEN POLIISI TEKEE KAIKKENSA EHKÄISTÄKSEEN TYÖTTÖMAIN JÄRJESTÄMISEN

TORONTO, Ont. syysk. 26. — Täkäläinen poliisi tekee kaikkensa ehkäistäkseen työttömäin työläisten järjestymisen taistelevan ohjelman alla, sillä juuri näitten alati suurenevien raatajajoukkojen porvaristoa vastaan suuntaama taistelu oikeuksiensa puolesta on mitä vakavimpana uhkana kapitalistiselle luokkakoneistolle.

Syyskuun 22 päivänä pidätti poliisi erään työttömän työläisen, joka oli viemässä työttömien yhdistyksen julkaisemia lentolehtisiä Länsi-Torontoon. Lentolehtiset takavarikoitiin, sillä ne ilmoittivat työttömien kokouksesta, joka tuli pitää Royce-kadulla seuraavana perjantaina. Tämän ohella antoi poliisilaitos ukaasin Royce-kadulla sijaitsevan kokoushuoneen, missä kysymyksessä oleva kokous piti pitää, hallinnolle, että mitään kokousta ei tulla sallimaan pidettävän ja että haalla ei saa avata tätä tarkoitusta varten. Tällaiset pelotukset ja fascistiset diktaattorimaiset määräykset eivät peloita työttömien työläisten liikehtimistä vaan ne tulevat taistelemaan järjestäytykseen kapitalismia vastaan työläisten yhtenäisyysliiton vallankumouksellisella johdolla.

Työttömäin yhdistyksen kokoukset pidetään joka torstai kello 3 ip. 650 Bay-kadulla, jonne kaikkien työttömien on saavuttava ja liityttävä jäseneksi omaan taistelujärjestöönsä.

Sisäjärvien myrskyt vieneet ihmisiä

MUSKEGON, Mich., syysk. 26. — Seitsemän henkilöä uskotaan hukkuneen ja kuusi saatua pelastettua, kun suuri lotja "Salvor" upposi kovassa myrskyssä lähellä Muskegonia. Hukkuneiden joukossa on kuusi laivamiestä ja naiskeittäjän 9 vuoden ikäinen poika.

Kaksi ruumista kulkeutui tänä iltana rannikolle ja kuusi pelastettua on uupuneessa tilassa sairaalassa. Pelastettujen joukossa on kaksi naista.

Two Rivers, Wis. syysk. 26. — Täällä peljätään tänä iltana kuuden rannikkovartijan olevan vaarassa, sillä he lähtivät klo 2 j. pp. 40-jalan pituisella moottoriveneellä Michigan-järvelle ankarassa myrskyssä. Heistä ei ole saatu vielä mitään tietoa.

Windsor, syysk. 26. — Ankara tuuli, mikä oli ajoittain melkein rajumyrskyn tapainen, on raivonnut tällä alueella tänään iltapäivällä ja illalla. Lämpömittari on laskenut huomattavasti. Se ei ole nähtävästi tehnyt mitään suurempaa tuhoa, paitsi rikkonut joitain puita.

Hyökkäystä Neuvostoliittoa vastaan tehostetaan viljamarkkinoilla

Chicagon viljapörssissä ehkäistään neuvostovehnän myynti — Tekosyynä viljan hinnan polkeminen

CHICAGO, Ill., syysk. 27. — Täkäläinen kauppakamari, selvästikin työskennellen läheisessä yhteistoiminnassa liittohallituksen maanviljelysdepartementin kanssa päätti sulkea ulkomaiset vehnän ennakkomyynnit Chicagon viljapörssissä, tämän edesottamisen ollessa selvästikin tarkoitettu Neuvostoliiton vehnäkauppaa vastaan. Tämä hyökkäys tulee samaan aikaan kun niin Chicagon viljapörssin pomomiehet kun liittohallituksen erikoiskomiteat ovat "tutkimassa" Neuvostoliiton viljanmyyntejä.

Vehnänhinta on jälleen romahdusmaisesti pudonnut täkäläisillä markkinoilla, saavuttaen uuden alhaisen rekordin. Tämä koetetaan selostaa olevan sellaisenaan Neuvostoliiton vehnämyyntien seurauksena, sodan provosoijien turvautuessa kaikkiin mahdollisiin seikkoihin nostattaakseen vihamielisyyttä neuvostomaata vastaan valmisteluna imperialistiseen hyökkäykseen sitä vastaan.

Viisikymmentä alusta kadoksissa Ranskan rannikolla

PARIISI, syysk. 26. — Viisikymmentä kalastaja-alusta on vieläkin kadoksissa, seitsemän päivää jälkeen hirvittävän rajumyrskyn, mikä aavistamattomana saapui etelä-Bretagnen rannikolle.

Kalastajien voittamaton urhoollisuus, taistellessaan rajumyrskyä vastaan pienissä aluksissa, selvenee täydessä valossaan ihmisille vasta nyt, kun jälkeenjääneet saapuvat satamiin ja kertovat jännittävistä kokemuksistaan.

Korkeita virkapaikkoja tasaillaan

OTTAWA, syysk. — Bennettin hallituksen tehtäväksi tulee seuraavien viikkojen aikana kuvernöörien nimittäminen useaan maakuntaan ja nimitysten johdosta on tehty arvailuja etukäteen.

Albertan suhteen on esiintynyt kolme nimeä: eversti J. H. Woods, Calgary Heraldista; James Ramsay, entinen Edmontonin pormestari ja tri A. C. Rutherford ensimäinen maakunnan pääministeri. Ensimäiseksi nimitetyn tiedetään kietäytyneen, joten valinta tullaan arvattavasti tekemään, kahden viimeksi mainitun välillä. Hallituksen arvellaan asettavan Saskatchewanin kuvernööriksi tri. Wolseleyn, pohjoislännen territorioiden kabinetin jäsenen, joka oli virassa ennen maakunnan muodostamista v. 1905.

Frank Stanfield, Trurosta, senaattori Stanfieldin veli, on Nova Scotian ehdokasluettelossa. Br. Columbiassa tulee vaihdos tapahtumaan ensi joulukuussa. Ontarion kuvernöörin virka ei ole avoinna ennenkuin 15 kuukauden perästä, mutta siitä huolimatta on Ontarion ehdokasluettelo esiintynyt jo kolme nimeä Frank Cowan, R. C. Matthews ja R. S. McLaughlin. Hon E. B. Ryckmanin nimi on myöskin esiintynyt ja jos hän ottaisi tarjouksen vastaan, on mahdollista, että R. C. Matthews valittaisiin hänen tilalleen kansalliseksi tuloministeriksi.

Ukkosmyrskyn tuhoja

NORTH BAY, syysk. 26. — Täällä raivosi tänä iltana ankara ukkosmyrsky, mikä muutti kaupungin kadut virroiksi ja santatiet mutahaudoiksi ja vaikka se kesti ainoastaan kymmenen minuutin ajan, aiheutti se huomattavaa tuhoa.

Myrsky löi korkeajännitys johdon maahan Lock avenuella, minkä vuoksi sähkö oli käännettävä siinä osassa kaupunkia pois päältä, kunnes johto saadaan korjattua. Vesijohtosysteemi särkyi myöskin, joten vettä ei saada ennenkuin huomenna. Suuret puut kaatuivat myrskyn edellä ja leikkaamaton vilja painui maan tasalle.

Yhdysvaltain ketjukauppa niellyt canadalaisen

NEW YORK, syysk 27. — F. and W. Gradn-Silver Stores korporatsionin johtokunta on hyväksynyt koko Metropolitan Chain Stores-yhtiön canadalaisen ketjukauppojen oston ja tulee ottamaan kaupat haltuunsa syyskuun 29 p. Grand-Silver-yhtiö tulee tämän kaupan kautta Canadaan, lisäten 52 kauppaa ketjuliikeeseensä, mihin kuuluvien kauppojen lukumäärä kohosi nyt 203:een.

Tullikorotus kuluttajien niskaan

OTTAWA, syysk. 26. — Kansallinen tulovirasto tutkii syytöksiä, jotka on tehty lasin hinnan kohoamisen suhteen, toivoen voivansa estää liikemiesten voittoilun tariffin kustannuksella. Nykyinen tulli on suunniteen yhtä korkea kuin lasin alkuperäinen hinta ja sen tarkoituksena selostetaan olleen saada alenemaan lasintuontia Belgiasta, mistä sitä tuodaan n. $1,600,000 vuodessa.

ALBERTAN HIILENKAIVAJAT SEISOVAT LUJINA LAKOSSAAN

MERCOALIN JA SHAUGNESSYN KAIVOSTYÖKISET PITÄVÄT ULJAASTI PUOLIAAN — KOKO ALBERTAN HIILIALUETTA KÄSITTÄVÄÄ LAKKOA VALMISTELLAAN

CALGARY, Alberta, syysk. 26. — Mercoalin ja Shaugnessyn hiililakkolaiset seisovat edelleen uljaasti taistelurintamassaan, lakkotaistelua jatkuessa katkerana kamppailuna hiiliparoonien ja hiilenkaivajain kesken. Hiilikaivosten omistajat ovat saattaneet kaikki mahdolliset voimansa peliin nujertaakseen kaivostyöläisten taistelun, mutta nämä seisovat sitkeänä hirvittäviä vaikeuksia vastaan.

Kansainvälinen työväen avustusjärjestö on tekemässä tarpeakasta työtä lakkolaisten taistelun tukemisessa, tehden mahdolliseksi lakkolaisten toimeentulon hiiliparoonien hyökkäysten alaisena. Tämän lakkotaistelun onnistuminen on suoranaisesti riippuvainen siitä tuesta, jonka yleensä canadalaiset työläiset antavat tälle taistelulle, joten kaikki mahdollinen avustus on mobilisoitava liikkeelle Albertan hiilenkaivajain taistelun tukemiseksi.

Parhaillaan ollaan suorittamassa laajoja valmisteluja koko piiriä käkittävän lakon alkaansaamiseksi Albertan hiilialueella, kaivostyöläisten teollisuuliiton piirijärjestön ollessa tarmokkaassa järjestämisryntäyksessä kaikkialla kaivoskeskuksissa.

Maakuntahallitus tutkimaan työsuhteita Leamingtonissa

WINDSOR, syysk. 28. — Windsorin pormestari Cecil E. Jacksonin antaman selostuksen mukaan maakunnallinen yleisten töiden jaosto tulee tutkimaan työsuhteita ja tilannetta Turkish Todacco-yhtiön työmaalla Leamingtonissa.

Tutkimusvaatimus lähetettiin työjaostolle senjälkeen, kun noin 65 yhtiön työläistä oli Leamingtonin oikeudessa, koettaen sitä tietä saada heille tulevat palkat, yhteeensä n. $4,000. Yhtiö tunnusti olevansa kyvytön maksamaan heti ja oikeus antoi yhtiölle 21 päivää aikaa, millä välin sen on hankittava tarpeellinen määrä rahaa.

Canadalaisia tähystelemään idän markkinoita

MONTREAL, syysk. 27. — Canadan kauppakamari suunnittelee edustajiston lähettämistä Itään ensi kuun aikana. Noin 40 edustajaa, koottuna Canadan kuudesta maakunnasta, lähtee Vancouverista lokakuun 16 ja palaa takaisin joulukuun 13 p. vierailtuaan Japanissa ja Kiinassa.

Edustajiston jäsenet tulevat olemaan canadalaisten liikemiesten edustajia, jotka tutkivat mahdollisuuksia Canadan kaupan edistämiselle kaukaisessa idässä.

SHANGHAI, syysk. — Kansallisen hallituksen sotilasjohtajat ovat ilmoittaneet, että Feng Yu-Hsiangin johtamat pohjoisten liittolaisten joukkojen jätteet ovat kärsineet tänään musertavan tappion ja että Fengin vastustus on kokonaan muserrettu. Hallituksen joukkojen sanotaan saaneet voiton Lunghain sekä Pinghanin rintamilla, mihin taistelu on keskittynyt muutamien viimeisten viikkojen aikana.

Saksa kohottaa vehnän tullia

BERLIN, syysk. 27. — Virallinen "Reichs Anzeiger" julkaisi tänään ministerin määräyksen, voimaan astuvaksi huomenna, ja minkä mukaan vehnän tulli korotetaan 15 markasta 18½ markkaan sataa kiloa kohden.

Samalla myöskin ilmoitettiin, että neljännesvuosittain maahan tullivapaasti laskettava 12,500 tonnin jäädytetyn lihan tuonti lakkautetaan syyskuun 30 p. ja sen tilalle asetetaan halvemman kotimaisen lihan myyntijärjestelmä, mitä tarkoitusta varten on luovutettu 10 milj. markkaa maaliskuun 31 p. 1931 asti ja mikä saadaan korotetusta vehnän tullista.

Viinalaivoista piisaa huolia

Washington, syysk. 28. — Canadan hallituksen valtioviraston odotetaan lähiaikoina ehdottavan, että Canadan-Yhdysvaltain välistä sopimusta kieltolain voimaansaattamiseksi pitkin merenrannikoita sekä samalla kertaa purjehdusvaarojen poistamiseksi.

Rannikkopurjehduskysymys saattaa tulla kokonaisuudessaan käsittelyn alaiseksi, kysymyksen tullessa huomattavasti esille, kun Canadan hallitus protesteerasi äskettäin sen johdosta, että ilman valoja purjehtiva canadalainen alus kaapattiin salakuljetussopimuksen säätämän 12 mailirajan sisäpuolella.

Uusi "katsoja" keksitty

CHICAGO, syysk. — Amerikan terästieteelliselle yhdistykselle on selostettu, että radiumin gamasäteen avulla voidaan katsoa paksujen teräsvanteiden sekä laivanrunkojen lävitse. Tämä on samantapainen säde, mikä antoi maailmalle radion sekä keinotekoisen auringonvalon.

Insinöörit voivat, käyttäen apunaan pientä radiumipalasta, ei yhtään isompi kuin 22-kaliperin kuula, asettaa valokuvauslaatan asuntotalon seinässä olevien teräsvyötteiden taakse ja katsoa, ovatko ne kestävät. Veturien pyörät voidaan kuvata j.n.e.

Keksinnön ovat tehneet Washingtonissa, D. C., olevan laboratorion metallurgisen jaoston johtaja Robert M. Mehl, Lehigh'n yliopiston prof. Gilbert E. Doan ja tri Mehlen apulainen Charles S. Berrett.

JOHANNESBURG, Etelä-Afrika, Etelä-afrikalaisten vastenmielisyys portugalilaista siirtoiaishanketta vastaan sai lisää kiinctinta liittovaltion alueelle tehdyn aseellisen hyökkäyksen vuoksi. Aseistettuja salametsästäjiä tuli Portugalin itä-Afrikan alueelta Komati-Poortin pohjoispuolalla olevaan Krugerin kansallispuistoon, hävittivät sieltä arvokasta metsänriistaa ja valhtoivat laukauksia riistanvartijain kanssa.

Neuvostoliiton sato saanut kapitalistisen maailman sekaisin

Kansainvälinen kapitalismi puuhaa taloudellista rintamaa neuvostomaata vastaan ensi askeleena sotaan

MOSKOVA, syysk. 27. — Neuvostohallitus on antanut virallisen lausunnon, jossa kielletään, että Neuvostoliitto olisi lähettänyt vehnää ja muuta viljaa maailman markkinoille markkinoiden ahtaamistarkoituksessa.

Syy miksi viljaa on niin paljon lähetetty markkinoille, on siinä, että Neuvostoliiton viljasato on suunnattoman suuri, suurin mitä se on ollut milloinkaan ennen.

Suunnaton vehnä-, ohra- ja ruissato on saatu korjattua huolimatta siitä, vaikka koneisto vielä onkin puutteellinen. Senlisäksi kulakit ovat yrittäneet saboterata kilhtyvää tuotantoa.

Kaikista vastuksista huolimatta kykenee neuvostohallitus lähettämään markkinoille noin 5,000,000 tonnia, joka summa on niin suuri, että Amerikan kapitalistilehdet tunnustavat taas syytä kauhistumiseen. Kun neuvostohallitus kuljetusvälineiden vajavaisuuden takia ei voi nopeasti lähettää tätä suunnatonta satoa markkinoille, ovat hallituksen edustajat ehkä myyneet vehnää etukäteen Chicagon pörssissä.

Yhteisrintama N.-liittoa vastaan

PARIISI, syysk. 27. — Ranskan entinen pääministeri Herriot kirjoittaa tänään L'Ere Novelle-nimiseen sanomalehteen johtavan toimitusartikkelin, jossa pyydetään kaikkia kapitalistimaita kiinnittämään huomiota siihen vaaraan, mikä niitä uhkaa Neuvostoliiton edistyvän kauppatoiminnan kautta. Hän valittaa, että koko Europa uhkaa musertua Neuvostoliiton tuotteiden alla ja kehoittaa kapitalistimaita ryhtymään päättäviin toimenpiteisiin. Hän ehdottaa tadoudellisen rintaman muodostamista Neuvostoliittoa vastaan.

Neuvostoliiton makeiset

NEW YORK, syysk. 27. — Amerikan markkinoille tuodut Neuvostoliiton makeiset joidén hinnat ovat paljon alhaisemmat kuin muiden maidtn tuotteiden, ovat saaneet hämminkiä aikaan makeismarkkinoilla, tiedottaa eräs Yhdysvaltain suurin tukkukauppias.

Tiedetään kertoa, että Moskovan kaksi suurta makeistehdasta ovat kiivaassa käynnissä täyttäessään Amerikan makeistilauksia. Neuvostoliitto on ottanut haltuunsa suuressa määrin Itävallan, Hollannin ja Tshekkoslovakian kovien makeisten markkinat.

Kadonnutta lentäjää etsitään

WINNIPEG, syysk. 26. — Neljä lentokonetta oli eilen etsimässä yli 80 mailin laajuiselta alueelta kadoksissa olevaa Mike Finlandia, ilmailija-geologistia, joka hukkui 9 päivää sitten Saskatchewanin pohjoisosaan, jonnekin Stanley Missionin ja Southenndin välille, Reindeer-järven alapäähän. Hänen epäillään joutuneen tekemään hätälaskun tai sitten pudonneen maahan, mutta etsinnät tähän asti eivät ole paljastaneet mitään merkkiä hänestä.

BERNE, Sveitsi, syysk. 26. — Sveitsin hallituksen eilen hyväksymän hintataksan mukaan maksaa yksi pauna jauhoja 11 prosenttia vähemmän kuin pauna vehnää.

Liittohallitus määritteli vehnän hinnan 41.5 Sveitsin frangiksi 100 kiloa kohden, mikä on suunnilleen $2.25 bushelia kohden. Jauhon hinta on määritelty 37 frangiksi 100 kiloa kohden.

Kapinalliset intiaanit konventsionissa

BRANTFORD, syysk. 27. — Kuuden Heimon reservialueen kapinallinen intiaaniryhmä, "Mohayk—työläiset", joka väittää olevansa brittiläisestä hallituksesta riippumaton irokeesien liittoutuma, on paraillaan kaksi-päiväisessä konventsionissa, missä Englannissa käyneet edustajat tulevat esittämään raporttinsa. Heidän edustajansa esittivät brittiläiselle hallitukselle valituksia siitä huonosta kohtelusta, minkä alaisiksi he ovat joutuneet Canadan hallituksen taholta ja vaativat, että Kuuden Heimon rahasto, mikä on Canadan hallituksen huollossa, siirrettäisiin intiaaneille itselleen.

Brittiläinen hallitus vastasi intiaanien edustajille, että heidän on esitettävä vaatimuksensa Canadan hallitukselle, sillä brittiläinen hallitus ei tule sekaantumaan tähän asiaan.

Brittiläiselle hallitukselle uskolliset intiaanit pitävät samanaikaisesti vuotuista juhlaansa Oshwekenissä. Mohawk-työläisten konventsioni on Sour Springissä.

Tuntemattoman miehen ruumis löydetty

PORT CREDIT, syysk. 28. — Tuntematoman, ehkäpä 35 vuoden ikäisen miehen ruumis löydettiin eilen iltapäivällä uiskentelemassa eräässä Credit-joen salmessa, täältä kahden mailin etäisyydessä pohjoiseen päin Miehen kaulaan oli nuoralla sidottu 12 paunan painoinen kivi, mikä piti ruumista vedessä. Poliisit uskovat rikoksen tapahtuneen.

Ruumiin löydöstä ilmoitettiin heti poliisitarkastaja Stringerille, joka tutki Rumboltin ja Mrs. Perrin murhajuttuja. Prot Creditin poliisit epäilevät murhan olevan jollain tavoin yhteydessä Perrin murhajutun kanssa.

Kuparin hinta vieläkin laskenut

TORONTO, syysk. 27. — Tällä viikolla on New Yorkissa tapahtunut uusi alennus kuparin hinnassa, laskien hinnan 10¼ senttiin sähkötarpeiden käyttöä varten. Kuparin hinta on laskenut viime huhtikuusta asti 7¾ senttiä paunalta. Kuparin hinta pysyi maaliskuun loppuun asti 18 sentin paikkeilla, vaan huhtikuun kolmannella viikolla se oli laskenut jo 14 senttiin pauna.

Elokuvayhtymien hommia tutkitaan

OTTAWA, syysk. 24. — Bennettin hallitus on nimittänyt torontolaisen lakimiehen Peter Whiten toimittamaan salaliittoutumislain nojalla tutkimuksen Canadan filmiteollisuudessa, koska on esitetty syytöksiä, että Canadan filmiteollisuutta kontrolloi salaliittoutuma, minkä johdossa on Famous Players Canadian korporatsioni.

Mr. Whiten nimittämisen selostetaan seuranneen niitä alkukuulusteluja, jotka Kingin hallitus oli asian suhteen pannut alulle Famous Players sekä muitakin firmoja vastaan tehtyjen syytösten nojalla. Täällä ei tiedetä vielä, koska Mr. White tulee alkamaan kuulustelun, eikä myöskään, tuleeko se olemaan julkinen.

Puuvillatoukkia ilmestynyt Canadaan

GUELPH, syysk. 27. — Guelphiin ja sen ympäristöön on saapunut miljoonia puuvillatoukkia joita nähdään kaupungin kaduilla, sähkövalolaitteissa y.m. ja maalla ne ovat peittäneet karjan laidunmaat kokonaan. Niiden arvellaan saapuneen etelävaltioista tuulen mukana.

MAATYÖVÄEN JA KÖYHIEN FARMAREITTEN KONFERENSSI ENSI KUUSSA

KOMMUNISTINEN PUOLUE KUTSUU MAATALOUSKONFERENSSIN SASKATOONIIN LOKAKUUN 25 ja 26 PÄIVIKSI

TORONTO, Ont., syysk. 26. — Kommunistisen puolueen ottama alote maatalouskonferenssin koolle kutsumiseksi Saskatoonissa ensi kuun 25 ja 26 päiviksi on yhtenä huomattavimpana edistysaskeleena puolueen työskentelyssä köyhien farmareitten ja riistettyjen maatyöläisten keskuudessa. Kaikkialla maassa on ei ainoastaan puolueen sisäisissä piireissä vaan vasemmistuneitten farmari- ja työläisjoukkojen keskuudessa otettu tämä tieto vastaan suurella mielenkiinnolla ja asianharrastuksella, sillä tällainen konferenssi tulee olemaan suurena tekijänä sorrettujen farmarijoukkojen taistelun keskittämisessä kumouksellisen johdon alaisuuteen.

Konferenssiin tulee osallistumaan länsimaakuntien puolueyksiköt sekä lännen farmarien vasemmistoliikkeen mukana olevien farmareitten edustajat.

Tämän konferenssin merkitys on sitä suurempi kun havaitsemme maatalouskriisin nopean kärjistymisen, joka entistä ankarammin on pusertamassa köyhiä farmareita, todellisen tyytymättömyyden ollessa nopeassa tahdissa laajenemassa ja saavuttamassa taistelevamman luonteen. Juuri näihin aikoihin ovat lännen farmarit tulemassa havaitsemaan todellisen asemansa ja ovat valmiimpia militanttiseen taisteluun, jos heidän taistelulleen voidaan antaa kunnollinen taisteleva johto, johon tämä konferenssi on pyrkimässä ja jonka historiallisen tehtävän se tulee suorittamaan. Ne kaksikymmentä tai kaksikymmentäviisi senttiä bushelilta, jonka farmarit tulevat saamaan vehnästään, puhumattakaan muista viljalajeista saamistaan hinnoista, eivät tule suurestikaan hyödyttämään farmareita, sillä kiinnitysyhtiöt ja pankit tulevat huolehtimaan korkojensa perimisestä, jättäen vähävaraiset farmarit mitä kireimpään taloudelliseen asemaan. Näinollen canadalaisilla farmareilla on edessään ankarimmat ajat canadalaisen kapitalismin historiassa.

Tämän konferenssin onnistunut suorittaminen on yksi kommunistipuolueen länsimaakuntien jäsenistön tärkeimpiä iskutehtäviä tällä kerralla, sen ollessa koko Canadan kommunistiselle liikkeelle mitä tärkein tilaisuus, jota kaikin mahdollisin keinoin on tuettava, tehdäksemme mahdolliseksi laajimpien tulosten saamisen sen kautta.

Taisteluita jatkuu Intiassa

NAINI TAL, Yhdistyneet maakunnat, Intia. syysk. 27. — Yksi henkilö surmautui ja 45 haavoittui täällä tänään, kun poliisit yrittivät kiväärien kanssa hajoittaa kansallisten mielenosoitusta.

Kaupungissa oli paikallisen muhamettilaisten neuvoston vaalit ja kansalliset asettivat kaupungin talon, missä vaalit pidettiin vahdinnan alaiseksi. He koettivat estää vaalien oidon, hävittivät vaalipaperit ja kieltäänty vät hajaantumasta, jolloin poliisit alkoivat ampumaan.

Suomalaisen tytön hätyyttäjä hukkui

TORONTO, syysk. 27. — Tri. M. M. Crawfordin johtama koronerin lautakunta antoi lausunnon, että Milford Switzer, 22 v., joka oli ollut työssä sataman mutauskoneessa, kuoli hukkumalla järveen John-kadun päässä syysk. 17 p.

Sirkka Raita, 18 v. tyttö, joka oli Switzernin kanssa ulkona mainittuna iltana, kertoi tavanneensa Switzerin maanantai-iltana tansseissa, josta poika saattoi hänet kotiin. Heillä oli sopimus mennä onnettomuusiltana yhdessä tansseihin, vaan poika oli tahtonut ensin ulos kävelylle. Päästäkseen pojasta eroon, tyttö kertoi hypänneensä järveen, vaan poika hyppäsi hänen perässään ja sai hänen tukastaan kiinni, vaan nähtyään tytön osaavan uida, laski hänestä irti. Tyttö ui länteenpäin, huutaen apua, vaan poika ui toisaalle päin.

Tyttö oli jättänyt käsilaukkunsa ja lakkinsa rannalle ja hengenpelastajat veivät hänen sille paikalle, ei siellä ollutkaan pojan takkia, joten hän uskoi pojan päässeen vedestä ylös. Lautakunnan puheenjohtaja otaksui pojan koettaneen uida mutaroomulle, joka oli ankkurissa 400 jalan päässä mutta hukkui välille.

Viisi vuotta "yksinäistä vankeutta" sai Rosa

BRYSSEL, syysk. 27. — Fernando De Rosa, nuorekas italialainen fascisti-vastustaja, tuomittiin täällä tänään viideksi vuodeksi yksinäiseen vankeuteen syytettynä Italian kruunun prinssin, Humbertin, murhayrityksestä.

Murhayrityksen selostetaan tapahtuneen tuntemattoman sotilaan haudan lähistöllä, kun prinssi oli vierailulla Belgiassa.

Tiedonanto kertoo, että De Rosa otti kaiken vastuun päälleen, sanoen aikoneensa surmata prinssin, koska hän on fascisti.

Oikeustaistelusta muodostui yksi Italian fascismia vastaan tehdyistä suuremmista hyökkäyksistä, mitä Europan oikeuslaitoksissa on ollut esillä vuosiin. Kolme sosialistista lakimiestä oli puolustamassa De Rosaa.

Paperiteollisuuden lamaannus jatkuu

MONTREAL, syysk. 27. — Tällä kertaa ei ole olemassa mitään merkkiä siitä, että tilanne sanomalehtipaperiteollisuuden alalla olisi yhtään paranemaan päin Canadassa, eikä ole odotettavissakaan ennenkuin mahdollisesti myöhempien kuukausien aikana, jolloin paperin kysyntä tavallisesti lisääntyy. Monet eri tapahtumat viittaavat kuitenkin siihen, että useat yhtiöt tulevat yhtymään. Teollisuuden alalla vallitsee käsitys, että Abitibi ja Canada Power & Paper yhtiöt tulevat sopivan ajan sisällä myöskin liittoutumaan. Mr. E. W. Backuksen sanotaan myöskin toimivan samaan suuntaan, ollen tällä hetkellä yhdistävänä lenkkinä Spanish-joen alueen teollisuuden sekä Manitoban teollisuuden välillä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön aikuu äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2287W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2287W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuumi. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 25c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Ilmoitusten tiedot ja osoitelmotukset 50c kerta, $1.50 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmoituspetuutuurien on vaadittaessa, lähetettävä ilmoituksiinsa etukäteen.

TILAUSHINNAT:

1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Toimittaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personoallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Profinternin viidennen kongressin edustus

Punaisen Ammatillisen Kansainvälisen (Profinternin) viides kongressi pidettiin Moskovassa viime kuun jälkipuoliskolla. Lyhyt katsaus kongressissa edustettuina olleiden maiden lukumäärään sekä edustajain lukumäärään ja yhteiskunnalliseen asemaan osottaa, että vallankumouksellinen ammatillinen liike voittaa jalansijaa kaikissa maailman maissa.

Profinternin viidennessä kongressissa oli läsnä 538 edustajaa, joista 299:llä oli puhe- ja äänestysoikeus ja 239 ainoastaan puheoikeus, edustaen kaikkiaan 60 eri maata. Neuvostoliitosta oli 141 edustajaa, joista 60:llä oli puhe- ja äänestysoikeus; Saksasta 41; Ranskasta 45; Englannista 29; Tshekkoslovakiasta 26; Yhdysvalloista 36; Kiinasta 24; Puolasta 20; Italiasta 11; Japanista 10; Canadasta 6, j.n.e. Edustajia oli Etelä-afrikaa, Australiaa, Brasiliaa, Guatemalaa, Egyptiä, Irlantia, Indokiinaa, Koreaa, Meksikoa, Mongoliaa, Uutta Seelantia, Palestiinaa, Perua, Paraguayta, Persiaa, Salvadoria, Uruguayta, Filipinejä, Chiliä ja Equadoria myöten. Itäafrikasta, Boliviasta, Gambiasta, Hondurasista, Kubasta, Panamasta, Formosasta ja Luxemburgista oli yksi edustaja itsekustakin.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että Profinternin neljännessä kongressissa oli läsnä 421 edustajaa, 49:stä eri maasta; ja ensimäisessä kongressissa oli 41 maata edustettuna.

Viidennen kongressin edustajista työläisiä 469. Edustajista oli 61 aikoinaan ollut sosialidemokraattisen puolueen jäsenyydessä; 235 oli joutunut kärsimään taantumuksen sortotoimista.

Profinternin viidennen kongressin yhteiskunnallisen kokoonpanon vertailu Amsterdamin Kansainvälisen tänä kesänä Tukholmassa pidetyn kongressin yhteiskunnalliseen kokoonpanoon on varsin kiintoisen. Tukholman kongressin 130 edustajasta, jotka edustivat 23 maata, ei yksikään edustanut siirtomaata tahi puolsiirtomaata; siellä ei myös ollut ainoatakaan edustajaa latinalaisesta Amerikasta. Tukholman kongressin edustajat olivat erinäisten kansallisten reformististen ammatiliittojen toimitsijoita, jossa ominaisuudessa he olivat läsnä Tukholman kongressissa, eivätkä järjestöjen valitsemina edustajina. Profinternin viidennen kongressin edustajista sitävastoin oli 464 valittu työpaikoista ja tehtaista, 38 oli ammattiliittojen valitsemaa ja vain 36 edusti ammattiliittojen keskusjärjestöjä.

Profinternin viidennessä kongressissa läsnä olleet canadalaiset edustajat palaavat kohdakkoin Canadaan ja ryhtyvät käytännössä toteuttamaan työläisten vallankumouksellisen ammatillisen liikkeen rakentamista — järjestymättömäin järjestämistä, reformistisen liittojen jäsenenemmistön voittamista vallankumouksellisen toiminnan kannattajiksi, työttömäin järjestämistä — Profinternin viidennen kongressin viitottaman linjan mukaan.

Valtakunnan konferessi ja valtakunnan sisäiset imperialistiset ristiriidat

Huomenna alkaa Lontoossa Brittein valtakunnan konferenssi. Konferenssissa tulevat olemaan edustettuina brittiläisen "kansain tasavallan" kaikki itsehallinnolliset osat. Edustajina ovat pääministerit.

Konferenssi kokoontuu aikana, jolloin koko kapitalistinen maailma on syvän teollisuus- ja maatalouspulan pyörteissä. Ja tämä pula koskee vanhaan Englantiin pahemmin kuin yhteenkään toiseen ensimäisen luokan suurvaltaan. "Se on täydelleen umpikujassa. Sillä ei ole mitään selvästi tunnustettua päämäärää", kirjottaa *New York Timesin* muuan lontoolainen kirjeenvaihtaja. "Sitävastoin on Brittein valtakunnan itsehallinnollisilla alusmailla tarkoin määrätyt päämäärät siitä, mitä he vaativat", huomauttaa sama kirjeenvaihtaja.

Valtakunnan konferenssin tehtävänä luonnollisesti on raihnaiseksi käyneen Brittein imperiumin, vanhimman ja suurimman kapitalistisen rosvovaltakunnan lujittaminen ja vahvistaminen. Tuleeko tuo konferenssi vahvistamaan vaiko heikentämään raihnaista brittiläistä maailmanvaltaa? Tähän kysymykseen löytyy jotenkin pätevä vastaus johtavain kapitalistisen sanomalehtien palstoilla. Niitten mukaan tulee esim. imperialistinen Canada olemaan verraten pahana orjantappurapiikkinä konferenssin työssä.

"Canadan uudet tulliasetukset huolestuttavat brittiläisiä", kirjottaa *New York Times*. "On totta, että herra Bennettin uutten tulliasetusten mukaan on tuontitulli vieläkin suotuisa englantilaisille tuotteille. Mutta englantilaisten mielestä teki Bennett virheen siinä, että uutten tulliasetusten mukaan on brittiläisten nauttima etuoikeus Canadaan tuonnissa, yhdysvaltalaisten tuontiin verraten, pienempi kuin vanhain asetusten vallitessa. Tämä on huono keino valtakunnan kauppayhteyden edistämiseksi. Arvelemme, että herra Bennettin kansallinen ohjelma tulee aiheuttamaan uusia vastoinkäymisiä, niille, jotka tulevassa valtakunnan konferenssissa ovat tahtoneet aikaan saada täydellisen valtakuntaa käsittävän kauppayhteyden. Jos valtakunnan kauppayhteys toteutetaan loogilliseen loppuunsa saakka, tietäisi se vapaakauppaa Canadan, samaten kuin kaikkien toistenkin brittiläisen "kansain tasavallan" jäsenten, ja emämaan kesken. Canadan uusista tulliasetuksista on nähtävästi perin pitkä harppaus vapaakauppaan Britannian kanssa."

New York Times siis verraten suoraan toteaa Canadan itsenäisten imperialistisien etujen, joista uudet korkeat tullimuurit ovat yhtenä kouraantuntuvana todisteena, olevan kerrassaan vastakkaisia ja ristiriitaisia brittiläisen valtakunnan kauppayhteydelle ja erikoisesti emämaan eduille. Samassa äänilajissa, tosin vielä synkemmin värein, kirjottaa *Ottawa Journat* valtakunnan konferenssin vastoinkäymisistä. "Kenenkään ei tarvitse kadehtia sitä tehtävää, mikä odottaa pääministeri Bennettiä valtakunnan konferenssissa ja sen kanssa läheisessä yhteydessä olevassa valtakunnan taloudellisessa konferenssissa. semmenkään mikäli viimemainittu on kysymyksessä", kirjottaa *Ottawa Journal*. "Koko maailman talous on epäjärjestyksessä, tahi sanoisimmeko ylösalasin. Asian laita on aina siten, että syystä tai toisesta kiihottuessaan ja sekasortoon joutuessaan on kansakuntain aivan kuten ihmistenkin. paljoa vaikeampi päästä järkevään sovintoon tahi tyydyttävään lopputulokseen. Siitä on yhtenä esimerkkinä maailmansodan jälkeen pidetty rauhankonferenssi, jossa laadittiin Versaillesin rauha. Ja niin on tällä haavaa asian laita (Britannian itsehallinnollisissa) alusmaissa."... "Yhdestä asiasta olemme kuitenkin perin varma. Konferenssin tuloksiin nähden emme ole kovin toivorikkaita. Mutta herra Bennettillä ja hänen tovereillaan tulee olemaan vaikutusvaltainen, ellei johtava osuus konferenssin työssä."

Nämä kapitalistisen asiantuntijain lausunnot ovat paljo puhuvia. Tilannetta Brittein valtakunnan itsehallinnollisissa siirtomaissa vertaa konservatiivinen *Ottawa Journal* Versaillesin rauhankonferenssin myrskyiseen aikaan. Valtakunnan konferenssi ja valtakunnan talouskonferenssi eivät suinkaan tule parantamaan vaan pahentamaan brittiläisen "kansain tasavallan" sisäisiä imperialistisia ristiriitoja ja jouduttamaan sen hajaannusprosessia.

Suomen hallitus palaa "laillisuuteen"

Suomen nykyinen fascistihallitus on antanut julistuksen, jossa se sanoo: "Laillinen järjestys on ylläpidettävä maassa ja kaikenlainen vallattomuus on tyystin lopetettava."

Mistähän tuollainen "jalomielisyys" johtuu?

Siitäkö, että fascistihallitus olisi tullut katumapäälle ja aikoisi tästä lähtien kohdella kommunistejakin ihmisinä?

Ei se siitä johdu. Fascistilehti "Uusi Suomi", josta olemme hallituksen julistuksen lukeneet, oli myös haastatellut pääministeri Swinhufvudia ja hän oli selittänyt hallituksen tarkoituksena olevan edelleenkin säällämättömästi vainota kommunisteja ja pitää kiinni tunnuslauseesta, että kommunismi on Suomesta hävitettävä. Samalla oli pääministeri tunnustanut, että Suomen sisäpoliittisessa tilanteessa on fascistihallituksella "vaikeuksia". Että on vaikeuksia olemassa myös ulkopoliittisessa tilanteessa sen oli pääministeri jättänyt sanomatta.

Suomen hallituksen antama julistus "laillisuuteen" palaamisesta johtuu epäilemättä siitä, että fascistihallitusta on alkanut arveluttaa se tilanne, johon se on itsensä ja Suomen saattanut. Muistettakoon, että Neuvostoliiton hallitus on kahdella nootilla jo varoittanut Suomen fascistihallitusta, että rajarikkomukset on lopetettava. Ja muistettakoon sekin, että valkoisen Suomen luotto ulkomailla on arveluttavasti laskenut, ja että se työläisten ja työtätekevain farmarien protestiliike, joka on ollut ulkomailla käynnissä Suomen fassistimellastusten johdosta, on saattanut fascistit ja sen hallituksen oikeaan valoon suurten työtätekevain joukkojen silmissä Suomen ulkopuolella.

Tämä kaikki on epäilemättä vaikuttanut Stanpään hallituksen julkilausumaan.

Mutta sen antamasta julistuksesta huolimatta todellisen laillisuuteen ei tulla Suomessa palaamaan. Punaisia työläisiä ja talonpoikia tullaan edelleenkin vainoamaan "laillisin" ja laista poikkeavin keinoin fascistiviranomaisten myötävaikutuksella, kuten tähänkin asti. Mutta Neuvostoliiton rajalle kyyditsemisiä ovat Suomen viranomaiset tästä lähtien pakoitettuja estämään, ellei fascistihallitus aio suorastaan uhmata Neuvostoliittoa törkeillä rajarikkomuksilla, johon sillä ei suinkaan ole varaa saattamatta Suomea entistä ankaramman taloudellisen puristuksen ja työtätekevää väestöä vieläkin suuremman kurjuuden alaiseksi. Suomen fascistihallitus tullenee myöskin etujensa mukaisesti katsomaan, etteivät maata terrorisoivat fascistilaumat ulota terroriaan porvarillisiin vapaamielisiin alueksiin, niin sanottuihin "laillisuuden kannalla" oleviin. Kommunisteihin ja luokkatietoisiin työläisiin ja köyhiin talonpoikiin asti yleensä ei Suomen fascistihallituksen "laillisuus" tule ulottumaan.

Suomen nykyisellä hallituksella on muuten kaikki heikoilla perustuksilla seisovan hallituksen tuntomerkit. Ensin sillä ei ollut mitään sanottavaa, vaikka maa oli kuukausimääriä mitä törkeimmän laittomuuden vallassa. Nyt se puhuu laillisen järjestyksen ylläpitämisestä, samalla valitellen "sisäpoliittisia" vaikeuksia. Heikot hallitukset aina huopaavat ja soutavat. Hallituksen heikkoudenmerkki on jo se, että sen täytyy luovuttaa vallankumouksellisten ainesten kurissapitämisyritykset virkakuntansa ulkopuolisten terroriseeraajain käsiin. Senjälkeen antaa julistuksen noille terroriseeraajille laillisuuteen palaamisesta, on itseasiassa sanaheltnää, sillä ei heikko hallitus myötävaikutuksellaan rieluville terrorilaumoille kuitenkaan mitään mahda. — "Uusi Kotimaa".

Puolan fascismin kriisi

Puolan fascismia kalvaa ankara kriisi. Sitä todistavat Puolan viimeiset tapahtumat — Pilsudskin nimittäminen itse pääministeriksi ja parlamentin hajoittaminen.

Puolan fascismin kriisi on sen yleisen taloudellisen ja poliittisen kriisin heijastusta, joka vaivaa Puolaakin ja on mitä kiinteämmin sidottuna koko maailman kriisiin.

Puolan fascistisesta vallankaappauksesta on kulunut yli neljä vuotta. Tosi kyllä, että koko tämän ajan on parlamenttikin sentään elää kituuttanut ja pysynyt hengissä, mutta tämän fascistisen diktatuurin sekasikiöisen lisäkkeen koko osuus on kutistunut siihen, että se on antanut pilsudskilaisten johtamalle sortojärjestelmälle jonkinlaisen "demokratian" leiman. Mutta tosiasiassa ei parlamentilla ole ollut minkäänlaisia oikeuksia eikä valtaa. Päinvastoin, kuten tunnettua, ei Pilsudski paljoa välitellyt näistä "kansan valitsemista". Hän on monasti valellut heidät mitä räikeimmillä katurivouksien ryöpyllä, etenkin niissä tapauksissa, jolloin nämä yrittivät muistuttaa hänelle niukoista "oikeuksistaan". Näin kävi tälläkin kertaa.

Kesäkuun lopulla oli Krakaussa koolla porvarillisten ja pikkuporvarillisten oppositsionipuolueiden koonkutsuma edustajakokous, kantaen se loistavaa "kansojen oikeuksien ja vapauden puolustamisen kongressin" nimeä. Tämä edustajakokous, jota reklamoitiin mielenosoituksena perustuslain puolesta ja diktatuuria vastaan, muodostui itse asiassa "oppositsioni"-puolueiden palvelustarjoukseksi hallitukselle enemmän tai vähemmän suotuisin ehdoin. Parhaana todisteena tästä ovat ei ainoastaan joidenkin edustajakokouksen johtajien esiintymiset edustajakokouksessa, vaan myöskin se, että heti edustajakokouksen jälkeen oppositsioni unohti Krakaussa tekemänsä ulkokultaiset päätöslauselmat.

Ne syyt, jotka pakottivat porvarillisten oppositsionipuolueiden johtomiehet järjestämään protestiedustajakokouksen Krakauhin, juontavat yhä huononevasta Puolan asemasta, yhä syvemmästä talouskriisistä, jota on seurannut kaupungin ja maaseudun työtätekevien joukkojen ennenkuulumaton köyhtyminen ja joka kriisi muodostuu kiertämättömästi myöskin poliittiseksi kriisiksi.

Puolan sisäistä tilannetta voidaan arvioida seuraavista seikoista. Puolan teollisuuden perusalat — tekstiili- ja kivihiiliteollisuus — kärsivät ankaraa kriisiä, ollen se heijastusta näiden teollisuusalojen kriisistä kaikissa kapitalistisissa maissa. Täydellisessä rappiotilassa olevan maatalouden asema on yhäkin huonontunut, sekin maailman agraarikriisin tuloksena.

Tuloksena työttömyyden katastrofimaisesta kasvusta kaupungeissa ja maaseudun joukkoköyhtymisestä sisäisten markkinain maksukyky on räikeästi pienentynyt, samalla kun maailman talouskriisi vaikeuttaa Puolan maatalous- ja teollisuustuotteiden pääsyä ulkomaisille markkinoille. Tämä kaikki huonontaa suuresti Puolan taloudellista tilaa ja johtaa luokkavastakohtien räikeään kärjistymiseen maan sisällä.

On selvää, että tällainen asiain käänne ei ennusta mitään hyvää Puolan porvaristolle ja tilanherroille. Puolan hallitsevat luokat ymmärtävät, että työläisjoukot ja työtätekevä talonpoikaisto tulevat etsimään ulospääsyä tästä vallankumouksellisessa taistelussa fascistidiktatuuria vastaan. Ja tukahduttaakseen kypsyvän vallankumouksellisen räjähdyksen he yrittävät tarpeeksi ajoissa lujittaa asemiaan. Porvarilliset ja pikkuporvarilliset puolueet, jotka järjestivät mielenosoituksellisen edustajakokouksensa Krakaussa, saivat tällä joltakin perustuslailisia myönnytyksiä hallitukselta ja pyrkivät tätä tietä välttämään työtätekevien kasvavaa kuohuntaa. Hallitseva koplа kuitenkin kieltäytyi kaikenlaisista 'demokraattisista" manööverеistä ja päätti mennä edelleen suoran kiristämisen tietä. Se asetti valtaan "voimakkaan käden" hallituksen Pilsudskin johdolla, joka alotti diktaattorihallintansa siitä, että heti hajoitti parlamentin.

Parlamentin hajoittamisen aattona Puolan diktaattori antoi julistuksen, jossa nimittää perustuslakia "huoraksi" ja parlamentin edustajia — "haisevahousuiseksi lurjuskoplaksi". Aivan suoraan hän kehoittaa hallitsijoita "antamaan edustajille selkään" ja niin edespäin samassa hengessä.

Ulospääsynä muodostuneesta tilanteesta Pilsudskin mielestä on vain perustuslain muuttaminen. Kaikesta päättäen on siis puhe jo sellaisenaankin niukan "kansan edustuksen" täydellisen peruuttamisen valmistelusta. Näin voidaan päätellä myöskin Pilsudskin ohjelmapuheesta, jossa hän sanoo "alkavansa epäillä parlamentarismin hyödyllisyyttä". Tähän suuntaan viittaa myöskin krakaulainen lehti "Tsas", joka ennakolta antaa ymmärtää, että uusi parlamentti tulee olemaan vieläkin huonompi kuin hajoitettu, sillä "maan taloudellinen tilanne edistää kommunistien ja muiden äärimmäisten ainesten menestystä". Lehti tulee johtopäätökseen, että uusien vaalien määräämisessä piilee jokin salainen juoni, jonka tuntevat vain Pilsulski ja hänen lähimmät apurinsa. Lähin tulevaisuus tulee osoittamaan, erikoko hallitseva koplа nujertaa parlamentin lopullisesti vai tuleeko se pitämään parlamenttia edelleenkin tarkoituksella säilyttää sen avulla vaikkapa pienimmänkin "demokraattisen" ulkokultaisuuden vivahteen. Mutta asiain todellinen sisältö ei siitä muutu.

Ei ole vähimmässäkään määrin epäilyksen alaista, että pilsudskiläiset ja niiden takana olevat Puolan porvaristen ryhmät pukistavat itselleen tietä lyödäkseen vallankumouksellisen liikkeen maassa ja toteuttaakseen valmistamiaan ulkonaisia seikkailuja. Pilsudskin nimittäminen pääministeriksi ei tapahdu sattumalta eikä myöskään ole sattuma parlamentin hajoittaminen ja samanaikaisesti agraarikonferenssin kutsuminen Varsovaan, jonka viimeksimainitun tarkoituksena oli neuvostovastaisen rintaman luominen Itämereltä Mustalle merelle.

Puolan fascistiklikin yritykset löytää umpikujasta ulospääsy sisäisissä ja ulkonaisissa seikkailuissa vaan vahvistavat sen, että Puolan fascismi on vakavassa kriisissä. Fascistidiktatuurin kuumeiset hommat Puolassa tulee saada koko maailman työtätekevien huomion osakseen. Työväenluokan on oltava valmiina antamaan vastus sodanhaluisen Puolan porvariston uudelle provokatsionille, yritykselle löytää pelastus uudesta hyökkäyksestä Neuvostoliittoa vastaan.

Fascistinen vaalikamppailu Suomessa

Kuten muistettanee, hajoitti Svinhufvudin hallitus heinäkuun alkupuolella maan eduskunnan sen johdosta, ettei hallituksen kommunistivastaiset lakiehdotukset saaneet eduskunnan määräenemmistön hyväksymistä. Kommunistivastaisten lakien lepäämään äänestäminen taasen johtui sosialidemokraattien manööveristä, jotka laskivat tällä tempulla kohottavansa porvariston renginpalveluksessa pahasti pudottamansa vaikutusvallan laajojen työväenjoukkojen edessä. Uudet eduskuntavaalit määrättiin toimeenpantavaksi kuluvan vuoden lokak. 1—2 p:nä.

Näihin vaaleihin valmistaudutaan nyt ankaran fascistiterrorin vallanalaisuudessa. Porvarillinen rintama on sosialifascistien kanssa sydämellisessä yhteistyössä kommunisteja vastaan, s.o. maan vallankumouksellista työväestöä ja työtätekevää talonpoikaistoa vastaan. Yhdessä porvariston katulehtien kanssa ulvovat sosialipetturien äänitorvet "kommunismin juurineen hävittämisestä ja lakipohjaisen yhteiskunnan lujittamisesta". Heidän vaaliagitaattorinsa pauhaavat sun vaahdossa vasemmistotyöläisten päättävää fascistivastaista taistelua vastaan, leimaten sen epädemokraattiseksi ja maanpetokselliseksi. Ja jo heti vaalikamppailun alkupäivinä riensi tunnettu sosdempuolueen johtaja Tanner fascistiliikkeen pesäpaikalle Lapualle vakuuttamaan solidaarisuuttaan lahtarifascismille. Täällä pitämässään sosdempuolueen julistuspuheessa lausui Tanner: "Lapuan liikkeellä ja sosdempuolueella ei ole eriävää päämäärää kommunismiin nähden. Ainoastaan menettelytavoista saattaa syntyä väittelyä." Ja tämän ovat sosialifascistit elävässä elämässä todeksi osoittaneet. Heidän taholtaan harjoitetaan jatkuvasti mitä halpamaisinta kiihoitusta vallankumouksellista työväestöä vastaan ja siunataan "hauskana isänmaallisena pilana" jokainen lahtarikonnuus, jonka suorittavat mielipuoliset fascistihunnit työväenluokkaa vastaan. Sosialifascistit ovat alkaneet lyödä myyntiä lahtarifascistien harjoittamasta työväenluokan vainosta anastamalla vasemmistotyöläisten omistamia kirjapainoja, työväentaloja y.m. omaisuutta. Ja he toivovat, että lapualaisten fascistipamppujen ja lahtaripistimien turvin onnistuu heille vallankumouksellisen työväenrivien hajoitus ja sen kytkeminen parlamenttaarisen salavuoteuden likaiseen pielukseen. Mutta viimeinen sana jää tässä kuitenkin itse työväenluokalle ja sitä se ei vielä ole sanonut.

Varsinaiset porvarilliset puolueet käyvät vaaleihin yhteisenä vaaliliittona. Porvariston päävoimat — teollisuus-, kauppa- ja maakapitalistit ovat tiivistyneet lapualaisuuden tunnuslauseiden ympärille. Tämän sakin käsissä on koko valtiokoneisto lahtarikaarteineen ja käyttävät ne sitä sikamaisella häikäilemättömyydellä fascistisessa vaalirunnauksessaan. "Isänmaallisuus" ja "laillisuus" ovat ne iskulauseet, joiden alla pyritään pakoittamaan kansalaiset antamaan äänensä lapualaisten listoille. Fascistijärjestö "Suomen Iukon" toimesta on perustettu erikoisia "kymmenmiehiä", joiden tehtävänä on terroristisin menetelmin pakoittaa kaikki äänikelpoiset antamaan äänensä fascisteille.

Mutta tästä huolimatta eivät fascistien johtajat ole erittäin optimistisia vaalien tuloksiin nähden. Esim. Lapuan liikkeen keskusjohdon jäsenen pappi Rantasen, laukunnosta käy ilmi, ettei lapualaiset usko terroristaan huolimatta saavansa eduskunnan tulevaa kokoonpanoa itselleen. mieluisaksi. Syynä tähän he pitävät sitä, että osa porvarillisten puolueiden vaaleman sivustan edustajia kieltäytyivät yhteisestä vaaliliitosta taktillisessa tarkoituksessa. Tämän tähden puhutaankin fascistien taholta jo avoimesti uudesta painostusmarssista Helsinkiin uuden eduskunnan kokoontumisen yhteydessä. Kaikesta päättäen aikovat Suomenkin fascistit sovelluttaa eduskuntaan, siinä tapauksessa, ettei se vastaa heidän toivomuksiaan, pilsudskilaisia metodeja.

Se, että suurporvariston yhteinen vaaliliittosuunnitelma ei toteutunutkaan täydellisesti johtui siitä, että maassa vallitseva ankara talouskriisi ajoi huomattavan osan pikkuporvaristoa ja keskivarakasta talonpoikaistoa vaalitaisteluun omin tunnuksin taloudellisen ahdinkotilan voittamiseksi — tunnuksin, jotka eivät sopineet suurporvarien vaalilistoille. Tällaisina tunnuksina heillä on: talonpoikaiston verokuorman helpottaminen, maatalousluoton suurentaminen, maatalouden etujen tulleilla turvaaminen jne. Lisäksi tähän liittyi ruotsalaisen vasemmistoporvariston altosuomalaisuuden kukkopilliä puhaltavan lapualaisuuden vieroksuminen omien kansallisten intressiensä hylkijänä.

Mutta kaikesta tästä perheriidasta huolimatta käydään vaalitaistelua "säädyllisessä sovussa", ollen kaikilla puolueilla yksi yhteenliittävä tunnus: vallankumouksellisen työväen ja työtätekevän talonpoikaiston nujertaminen ja heidän selkänahallaan taloudellisen ahdinkotilan viulujen maksaminen.

Vallankumouksellinen työväenluokka on täydellisesti estetty vaaleihin osallistumasta. Kaikkialla siellä, missä niiden taholta on yritetty saada vaalilistoja julkisuuteen on se fascistiterrorilla estetty. Siitä huolimatta, että maan lakien mukaan on työväenluokalla oikeus osallistua nyt käytävään vaalikamppailuun, ovat "lakipohjaisen yhteiskunnan" puolesta kirkujat ensimäisinä antamassa työläisille havainto-opetusta siitä, mitä merkitsee porvaristolle silloin laillisuus ja pilviin ylistetty demokraattinen parlamenttaarisuus, kun se uhkaa heidän riistoetujaan.

Alastoman fascismin rivoa taustaa vastaan paljastuu Suomenkin työväenluokan yksinkertaisemmallekin jäsenelle porvarillisen "demokratian" ja "laillisuuden" rietaus sekä avaa vähemmänkin ajattelevan näkemään sosialifascistien häpeällisen poliittisen prostitutsionin.

Mutta villistä terroristа huolimatta ei Suomen vallankumouksellinen työväestö ole masentunut. Kun siitä on evätty julkisen toiminnan ja vaalikamppailun mahdollisuudet, niin se harjoittaa sitä kymmenkertaistetulla voimalla maanalla — syvällä tehtaissa ja työläiskortteleissa. Petomaisesta piinauksesta ja rääkkäyksestä huolimatta kasvaa työväenluokan etumaisempien taistelutarmo päivä päivältä. Ja vankiloista ja kuolemankorpimarsseista piittaamatta tiivistyy Suomen proletariaatin parhaimmisto johtajansa Suomen Kommunistisen Puolueen taistelulipun alle kukistaakseen porvariston ja luodakseen Neuvosto-Suomen.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Onko teatterilla merkitystä luokkataistelussa?

Yläolevan kysymyksen on tehnyt moni työläinen ja vähintäin yhtä monta on niitä, jotka ovat suoranaisesti halveksien väheksyneet että työtä minkä näytteliät suorittavat päivätyönsä päätyttyä. Karvaat ovat monasti ne sanat ja lauseet mitä vuosikausia näyttämöillämme uurastanet toverit saavat kuulla ja nielaista rutkahuttaa "tunnustuksekси" työstään. Meidän ei kuitenkaan ole tuomittava niitä tovereita jotka sellaisia ajatuksia ovat huuliltaan päästäneet. Ei! Mutta meidän on tuomittava se järjestelmä mikä tähän asti on ollut vallalla ja ulottanut juurensa niinkin syvälle kuin työväestön omiin taidelaitoksiin.

Saadaksemme vastauksen rubriikissa tehtyyn kysymykseen, täytyy meidän kääntää historian — vaikkapa tosin porvarillisen — lehtiä ajassa taaksepäin, niin sieltä löydämme vastauksen jota voimme seurata nykypäiviin saakka. Se avaa silmämme näkemään, että teatterilla on suuri merkitys jonkun määrätyn aatteen edistämiselle.

Näyttämötaiteen ensimäiset idut vievät meidät kauas entisaikoihin jolloin dramaattiset kertomukset ovat kehittyneet. Löydämme silloin itsemme villikansojen keskuudesta, missä loitsurunoilla ja eletansseilla meihin valetaan sotaista intoa. Nautimme siitä, innostumme ja olemme valmiit keihästämään tuhamen tulimaalaista. Kun fantastisesti kukilla, höyhenillä ja lehtisepeleillä koristettuja, sekä rasvalla ja savella voideltuja tanssijoita soihtujen valossa ilmestyy eteemme palvomaan jumalia, niin olemme täydellisesti heidän vallassaan ja antaudumme hartauteen —. Siis ensimäisellä asteella olevalla näyttämöllä oli visusti harkittu ja määrätty tehtävä suoritettavana.

Kiinassa näyttämötaiteen ensimäiset kehityskaudet katoavat aikojen pimeyteen. Niin vanhaa se on siellä. Draaman alkuperä Kiinassa on asetettu 18:sta vuosisadalle ennen ajanlaskumme alkua ja oli sen tehtävänä palvella uskonnollisia pyyteitä.

Japanilainen näyttämötaide on tarun mukaan, saanut alkunsa maanjäristyksestä joka levitti kauhua, kuolemaa ja hävitystä ympärilleen. Kun mikään ei voinut vastustaa tätä maanvaivaa, niin keksivät papit ajatuksen esittää loitsutanssia temppelin edustalla. Niinpä ruvettiin Japanissa rakentamaan näyttämöitä temppelien edustalle ja sieltä esittämään eräänlaisia mysteeriöesityksiä uskonnollisissa tarkoituksissa. Ja samoin kuin Intiassa alkavat Kiinassakin kaikki näytännöt rukouksilla. Vanhassa klassillisessa teatterissa, kuten Kreikan ja Rooman, on yleensä havaittavissa samat pyrkimykset samat tarkoitukset, siis jumalien palvomiset.

Keskiajalla ottaa katolinen kirkko teatterin palveluksеensa. Katolisen kirkon papisto nopeasti käsitti miten suuri vaikutus dramaattisilla aineksilla on ihmismieliin. Niinpä järjestettiin itse jumalanpalveluksiinkin todellisia kuvailevia toimintoja ja sen yhteydessä miimillisiä ja musikaallisia esityksiä. Suuret kirkkojuhlat, kuten joulu-jumalanpalvelus, antoivat erikoisen alheen sellaisiin liturgisiin draamoihin. Samoin näytteltiin sopivina juhlina erilaisia kriitillisiä näytelmiä. Tällaisia liturgisia näytelmiä esittivät papit latinankielellä eri muodoissa ympäri Europan.

Edelläolevasta olemme havainneet että teatteria on aina ja kaikkina aikoina käytetty voimakkaampana sekä vaikuttavampana välittäjänä mitä erilaatuisimpiin näämäärinä. Koska kerran oli olemassa teatereita niin tarvittiin myöskin näytelmien kirjoittajia, jotka valmistivat ajan vaatimuksia vastaavaa ohjelmistoa. Se taas oli yksinkertaisesti hyvin helppa asia, sillä jolla on valtiollinen valta kaikkine koneistoineen hallussaan, ei tuota suuriakaan vaikeuksia saada kykeneviä kynämiehiä käytettäväkseen. On tunnettua, että yhtä kauan kuin teatteri on ollut olemassa, yhtä kauan on myöskin ollut näytelmien kirjoittajia. Valaistakseni tätä puolta voin mainita tässä muutamia vanhemman klassillisen ajan kirjailijoita ja heidän näytelmistään, joita on osa säilynyt meidän päiviimme saakka. Vanhan klassillisen tardegian isä on kreikkalainen Thepsis, 540 e.a.a. Aiskhylos (525—465 e.a.a.) loi tradegiasta varsinaisen draaman. Hänen 90 näytelmästä on vain seitsemän säilynyt meidän päiviimme, kuten "Turvanhakijat", "Persialaiset", "Seitsemän Thebaa vastaan", "Prometheus", ja kolmeosainen "Oresteia" (Agamennon, Khoephoroi ja Emnenides). Sophoklesin (496—406 e.a.a.) 123 näytelmästä on myöskin vain seitsemän säilynyt meidän päiviimme, nim "Antigone", "Elektra", "Thrakhimilaisnaiset", "Oidipus", "Aias", "Philoktetes" ja "Oidipus Koloneksessa". Euripides (484—406 e.a.a.) 90 näytelmästä säilynyt m.m. "Alkestis", "Madeia", "Ipheneia auliissa", "Heleend" ja "Orestes". Aristophanes (450—385 e.a.a. 44 huvinäytelmästä 11 säilynyt, m "Ritarit", "Pilvet" (Sokrateste taan), "Linnut" ja "Sammak (Aiskhylosta ja Euripidesta vast y.m. Rooman valtakunnan su huvinäytelmien kirjoittaja oli Maccius Plautus (254—184 e.a. kirjoitti 21 näytelmää, ja Publ Terentius (190—159 e.a.a.) huvi telmät "Anoppi", "Itsensäkiduttaj y.m., y.m.

Näin voisimme jatkaa kuinka källe tahansa seuraamalla kir suuden historiaa, mutta edellämä tut riittäköötkin tekemään selvärkä että näytelmäkirjallisuus juurensa paljon ennen meidän laskua. Meillä on nyt selvää ollut puutetta vanhalla klassillisella kaan ajalla näytelmistä. Valtio pi huolen koska se kerran pa sen tarkoitusperiä. Valtio kust kullekin runoilijalle kolme näyt jää, jotka puolestaan hankkivat pivaa apua sivusta. Näin siis va sa oleva luokka jo silloin ymm teatterin merkityksen ja tuki sekä sen kirjailijoita. Keskiaj taas kirkkoruhtinaat siitä pi huolen ja sikäli kuin kehityksen ri pyörä on kuljettanut kansoja teenpäin, on teattereiden työlle tettu uusia muotoja ja yhä t päämääriä.

Viimeisten vuosikymmenien i essa on porvarilliset politikot valtiopuheen ottanet teatterin temmellyskentikseen. Rampatt yli vääristellään historiallisia tu tumia ja syötetään isännan pajunköyttä enemmän kuin m kerkeää. Seurauksena on kuite sc, että yleisö vähitellen väsy keen tähän. Ja kun taloudel kriisi vakavana uhkaa luisilla sor laan lyödä kapitalismia vasten maa ja markkinamahdollisuude vat loppuneet on tuotanto pysä tettävä. Nälkiintynyt työttömi meija käy kapinalliseksi ja r leipää — —. Vallankumouksen viliekki on päässyt kytemään kiintyneen työläisen povella. K talismin ainoa pelastus sillä hä on — sota. Sen avulla se toivo vansa vallata uusia riisto- ja m kina-alueita, mutta ennenkä tyrehdyttää vallankumoushen verivirtoihin. Konekiväreillä mörsäreitä —, kuolemaa ja hä tä. Sotaa! Verta ja raadeltuja miskasoja — — —! Kas siinä p tus. Kun kaikki alkoi olla hä

AHAA
SUOMEEN
Suomen M:kka-
3925
dan Dollarista
Lähetyskulut:
yksistä alle $20.00, 60c
ä $20.00—$49.99, 80c
$50.00—$79.99 ja
yksistä $80.00—$100.00
okaiselta seuraavalta al-
dalta dollarilta.
et $500.00 ja siitä ylös
limatta summan suuruu-
nomalähetyksistä ovat lä-
$3.50 lähetykseltä.
rahaa ostetaan. Kurssi
sta Smksta.
lähetykset osotteella:
VAPAUS,
, SUDBURY, ONT.
apiletejä myydään.
stakaa pitettiasioita
lle ottavat rahavälityk-
myöskin:
MONTREAL BRANCH
St. Antoine St.,
Montreal, Que.
VAPAUS
ARTHUR BRANCH
16 Bay Street,
Arthur, Ontario.
ARO KIVINEN
kland Lake, Ont.
OHN WIRTA,
view Ave., Toronto, Ont.
OHN VUORI
Porcupine, On
HILJA KOSKELA,
803, Timmins, Ont.
AVID HELIN,
Keski-Ontariossa

n kassaholvit revetä kul-
sota oli niihin tuottta-
ollut puutetta rahastta-
araatti toimimaan, luo-
sivistystä. Huumausai-
i muuta kuin kemistit
tyy uusi ajanvaatimuk-
suunta. Siinä näytte-
inta osaa taide eri muo-
kasteessa annetaan si-
xpressionismi". Sen epä-
tausta panee meidät het-
oittamaan naturalismin.
-punasen kukertavat vä-
ääräiset viivat pyyhkäise-
iken todellisuuden. Teat-
s se vähäkin mikä siel-
opettavaa ja kasvattavaa,
kaikenmaailman opere-
kaiussa ja tanssin hur-
ossa on se voima joka
helposti unhoittaa todel-
Valtavasti käsiään pau-
yleisö sen nielaissut. —
kki myöskin uusitaan ja
arepivässä soittimien e-
essa räminässä saa et-
siltä ajalta, jolloin o-
oksilla istuen kultaamme
e. Jazzi antoi hemaise-
en. Sen varjossa voimme
een kuin kaksi kastikas-
-kasteen aikana imeyty-
niin että lima välillä
ko aistillisuudelle suu-
kista nautintoa enään
Nyt voimme jo huudah-

edes vähemmän oleelli-
Kuinkas niin pikkunä-
Kysymyksessä on koko
iniläisen työväen ja ta-
taisteluliittoa koskevan
oppaan heittäminen.
illäri ei ole eikä vaiku-
vallankumouksellisessa
vaikka hän kavereineen
a samassa työssä, missä
a: työväen taistelurin-
oittamisessa, niin siitä
on tarkistettava hänen
talonpoikaistosta. Tästä
, kuinka todella vieras
ogiansa on vallankumo-
työväenliikkeelle. Tästä
paleen suomalaisten op-
rintamakarkuruuden
opimme, että vain sel-
lais-leniniläisellä ideolo-
n olla lujasti mukana
n ja sen puolueen tais-

AISKYSYMYS MARX-
NILÄISESSÄ OPISSA

iin ryhdymme käsittele-
in jo useita vuosia sit-
"teorioita" talonpoikais-
, koetamme tehdä mah-
lyhyen yhteenvedon sit-
munistinen teoria opet-
ymyksestä.
alonpoikaistosta on, ku-
n on kirjassaan "Lenin
selvästi osoittanut, osa
diktatuurin kysymyk-
ariaatin diktatuuri on
äkysymys, oleellisin ky-
onpoikaiskysymys on o-
myksestä.
skysymys on kysymys
liittolaisesta vallan-
Proletariaatti, joka

taa, missä on taide? Klassillisen sävelkauneuden, sen luonnonomaisuuden on jazzi työntänyt syrjään — ja tarkoitusperät on siltäkin osalta voitettu.

Onko teattereilla merkitystä luokkataistelussa?

Ehdoton, asiallinen vastaus kuuluu — on! Kun työväestö ottaa omat taideolaitoksensa huoltaakseen niistä, pitää niitä läheisenä omaisenaan eikä poikapuolen asemassa, niin sitä perinpohjaisemmin se oppii tuntemaan sen merkityksen työväestön henkisten lahjojen kasvattajana ja kehittäjänä. Meidän täytyy kasvaa siitä alennustilastamme, mihin porvarillinen operettikuume on meidät kuljettanut, että osaamme syventyä niihin elämän arvoihin mitä näyttämöiltämme voimme saada. Surukseni täytyy mainita, että turmelus on ennättänyt tehdä niin suurta tuhoa keskuudessamme, ettei monastikaan kyetä ymmärtämään muuta kuin kaksi äärimäistä vastakohtaa ja moni hyvä selvällä yhteiskunnallisella pohjalla liikkuva näytelmä jää kokonaan tajuntamme ulkopuolelle. Se kaikki on aikakauden jonka haluaisin nimittää, liirumlaarumiksi, tulosta. Työväen näyttämöiden on puristettava elämä syliinsä ja kohottaa se korkealle, näyttäen meille millaista elämän todella pitäisi olla. Näyttämöidemme tehtäväksi jää elävöittää luokkataistelun eri ilmiöt, puhaltaa niihin elävä henki niin että ne liikkuvat, puhuvat ja toimivat. Kun karsimme pois ohjelmistostamme kaiken sen porvarillisen roskan ja otamme ohjelmistoomme vain saatavissa olevia kunnon näytelmiä, niin silloin olemme tehtävämme tasolla. Kunnon näytelmillä en tarkoita että ne pitäisi olla kaikki vakavia ja helppotajuisia luokkanäytelmiä. Ei! Kunnon näytelmiksi luen ne näytelmät myöskin, missä on opettavainen yhteiskunnallinen pohja ja asiallisuus. Huvipuolta voivat edustaa ne laulu- ja huvinäytelmät mitkä perustuvat kansan elämän kuvauksiin joko niiden huumorin edustajina taikka suoranaisesti kansan elintapoja kuvaavina.

Nyt kun alkaneen toimintakauden ohjaamme näissä merkeissä eteenpäin, niin tulee Kominternin kirje toteutumaan ja ei yksikään työväenliikkeelle myötämielinen työläinen voi väheksyä, elkä käyttää halveksittavaa kieltä näyttämöidemme työstä vaan tulee tekemään parhaansa tukeakseen sen työskentelyä. Näyttämö on aina ollut ja tulee olemaan yksi huomatuimmista valistustyöntekijöistä ja tulee kohottamaan valalankumouksen punaisen lipun korkealle.

Brooklyn, N. Y., 14 p. syysk. 1930.
Eetu Hackman.

Kämppäpakinaa

Oli kaunis syyskuun iltapuoli kässissä. Aamupuolella olimme Jussin kanssa pesseet pyykkiämme ja siinä pestessä tuli päätettyä lähteä kävelylle kämpän ympäristöön. Vähitellen jouduttiin noin pari mailia pois työmailtamme tai tukkikämpästä, jossa oltiin työssä. Pian aloin ihmettelemään toveriani, joka edellä kulkien näytti pitävän varmaa suuntaa. Vaan koska tiesin aikaa olevan kyllä kävellä, niin en tehnyt hänelle kysymyksiäkään sen johdosta. Olimme pääasiassa seurannut erään järven rantaa, jonka toisella puolella näytti edellisen talven hurja metsänhakkaus käyneen yli. Päästyämme vihdoin erään mäen laella kallion huipulle toverini istahti kaatuneelle puulle, ja osottaen minulle erään lahden perällä olevaan kämppää sanoi: Etkö istu? Olin tuolla töissä viime talvena ja kerron sinulle jotakin.

Se oli lähes vuosi sitte, eräs torstai aamu, kun herättiin yös tuolla kämpässä ja satoi. Se ei ollut mitään tavallista sadetta, vaan se tuli hurjan tuulen kanssa läiskien ja roiskien ja lotisten. Arvelimme että saadaan olla kämpässä sateen ajan. Siksi moni meistä heittäytyi uudelleen punkkaansa saamiseksi saatuaan. Kävi siinä hiljaisen murina, kun kuitenkin saimme määräyksen suoriutua ulos töihin. Joukko siitä lähtikin, vaan hyvin näki että se tapahtui vaan pakosta.

Jäin itse kämppään, jatkoi Jussi, ja mielessäni oli kuitata koko työmaa. Pidin mahdollisena vielä, että säkätäänkin minut viiden tovorin kanssa, jotka jäivät myös kämpälle — nimittäin jos emme itse lähde.

Päivemmältä ilma kävi kylmemmäksi ja joitakin lumirännän huitaleita näkyi sateen seassa. Vasta lähempänä puolta päivää sade muuttui hiljaiseksi vihmaksi.

Kun miehet sitten tulivat ruualle, ei heitä ollut oikein hauska katsella, ja kuului siinä kirouksia monella kielellä. Joukko kuitenkin toetti poistaa pahaa tuultaan kelnotekoisella iloisuudella jopa leikkiläkin. Vielä syödessämme sade alkoi rännän sekaisena uudelleen, ja kuinka ollakaan niin ei kuulunut aterian jälestä uloslähtökäskyä.

Seuraavana aamuna useammat miehistä olivat sairaana, joukossa eräs suomalainen, jota sanottiin Pikku-Viliksi. Tilalla näin joukon miehiä painuvan "offiisiin" suoraan työstä tullessaan, kun palasivat näytti heillä olevan "painkilleri"-pullo kourassa. Pikku-Vili oli yhä punkassaan. Iltaisen jälkeen kävin häntä puhuttelemaan. Sanoin, taisit tulla siinä sateessa sairaaksi, vaan pysähdyin äkkiä, sillä näin, että hän ei ollut sairas, vaan, — hyvin sairas. Parin tunnin kuluttua kävin taas häntä katsomassa, ja nyt näytti hän voivan keskustella. — Minulla on siellä vanhassa maassa perhettä, sanoi mies kuin anteeksipyytäin sateessa sairastumistaan. Hetken kuluttua kuitenkin lisäsi: Me työläisjätkät ollaan huonossa jamassa nyt, enkä usko, että meiltä mikään muu auttaa kun järjestyminen, ja sitte meidän täytyy vielä kerran järjestyneenä tapella, sillä kapitalistiluokka on a. hastanut käsiinsä kaiken meidänkin osamme eikä se tule siitä otettaan irroittamaan hyvään moraaliin vetoamalla.

Aloin pitkittää puhettani, vaan näin, että toverin kuume taas nousi. Emme saaneet häntä kaupunkiin toimitetuksi seuraavana päivänä, vaikka yritettiin. Ruumiin vasta veivät kaupunkiin.

Monta päivää tapahtuman jälkeen olin suunniltani. Mietin rastakohtia — työmaata jossa työläiset itse järjestävät asiansa ja nykyistä oloamme.

Palasin takaisin Jussin kanssa kämppäämme, vaan siinä kulkiessani tapasin kerran itseni kädet nyrkissä, ja hammasta purren muistelin omia asioltani ja onnetonta elämääni, josta saan kiittää kapitalistista järjestelmää.

Kämpälle saavuttuamme oli sinne tullut juuri tavarakuorma ja päällimmäisenä siinä näytti olevan painkilleri-laatikko. — —kk—

Renkipojan terveiset

Tämän kirjoittaja ei ennemmin ole huomannut, että lehtemme palstoilla tavallinen, oikea renkipoika Suomesta kirjoittaisi mitään kokemuksiaan. Ja jos onkin, niin ehkä häpeää sitä nimitystä. Vaikka tavallaanhan me kaikki olemme renkiä, me työläiset. Nyt tässä on sellainen mies, joka on pienestä pojasta renkinä ollut ja maata tonkinut aina näihin päiviin asti. Mutta viimein tuli Canadan kuume. Heitin kymnöt kesken ja matkustin tänne dollarimaahan — jossa niitä kuitenkaan ei saa.

Tulin jo heinäkuussa ja nyt olen siis ollut täällä pari kuukautta. Työtäkin olisin jo saanut, mutta ei ole annettu vielä. Tulin tänne Montrealiin suoraan Ruotsin-Amerikan linjalla Gripsholm laivalla. Meri oli koko matkan erittäin tyyntä, joten matka oli hauska näin maalaispojastakin. Ja mitä ruokaan tulee, niin se oli erittäin hyvää. Silakoita ei laivalla tarjottu, kuten Suomessa niissä taloissa, joissa koko nuoruusvuoteni olen työtä paiskinut puolimaiseksi. Sillä kotimökki on pieni ja meitäkin oli neljä poikaa ja kaksi tyttöä. Isäni oli ammattiltaan suutari, ja minkä suutari tienasi jostiliään, se ei riittänyt kahdeksanhenkiselle perheelle. Vaan siinä kun pojat kasvoi, että kykenivät maailmalle vuoronsa jälkeen leipäänsä tienaamaan, niin pussi selkään ja maantielle, etsimään renkipojan paikkoja.

Minäkin sain lähteä kotoani vanhempieni luota jo kolmetoistavuotiaana ja näihin päiviin olen tehnyt työtä vain talollisille, aamusta varhain ja iltaan pimään aina samaa turpeenkääntöä. Olin ylimeksi suuressa talossa lähellä Lapuaa. Meitä oli pari miehen alkua samassa paikassa.

Kai useimmat lukijoista on ehkä joskus käyneet Suomen Lapualla, tai ainakin kuulleet siitä puhuttavan. Että se on kaunista paikkakuntaa, ja siellä on "hyväänpuoleesta miesväkiä". Hyvin "vieraanvaraisia" järjestään. Siellä käy paljon huvittelijoita autoineen ympäri Suomea ihailemassa sen luontoa. He tuovat sinne tullessaan sellaisia ihmisiä, joiden kanssa lapualaiset ei tule "puheessa juttuun". Niinpä herrat lapualaiset pitää siellä niille "kielikursseja" manooveriensa yhteydessä, ja kun nuo työläiset selviytyvät kursseiltaan, niin taas autoon ja kovalla vauhdilla eteenpäin suuntana ollen Venäjän Karjala. Kuka ei kurssella ole hyväpäinen, häneltä revitään paita päältä ja kumipampulla muutama isku, toisinaan "nappi" otsaankin, jonka voi hyvin tehdä ilman rangaistusta vaikka pieni konttoristin polka. Sellainen on meidän isämme maa. Että ei työläinen tiedä sanoa milloin sydän lakkaa sykkimästä ilman syytä. Sitä kiitetään joka enempi osaa rääkätä ihmisiä. Vieläpä voi ansaita teoistaan kunniamerkin ja virkayleinnyksen.

Kesäkuun viimeisinä päivinä, kun olin pellolla kyntämässä, tuli talon emäntä tuomaan kahvia minulle ja isännälle. Siinä sanoin että kynnän peltoanne viimeistä päivää, meinaan matkustaa Canadaan jo ensi viikolla, passikin on jo hommattu.

Vai ulkomaalle meinaat mennä, tuumi isäntä. Raatsit jättää Suomen kaunijne luontoineen. Meillä olet ollut usean vuoden ja olemme sua pitäneet kuin omaa poikaamme.... Älä mene, tarvitaan niitä miehiä vielä omassa isänmaassakin. Rupea sinä vastaperustettuun lukkoomme jäseneksi myös.

Silloin tokasin hänelle, jotain jota isäntä kauhistui. Minulla ei ole isänmaata täällä, sanoin, ainoastaan paikka missä olen syntynyt. Ja mitä lukkoasiaan tulee, niin siinä olen toista mieltä. Perustakaa lukkoja vaan kaikialle, ette ilman pysy terveenäkään.

Samanlainen lapuan lukko kuuluu perustettavan jo Montrealiinkin, jossa kuuluu samassa hommassa olevan mukana kansalaistiamme ja liikemiehiä. Elkö tämä ole jo kaunista? Työläiset kantavat heille ainoatkin sentinsä ja kumminkin heillä on tarkoitus syöstä teidät, työläistoverit, turmioon. Heillä on sellainen aikomus täälläkin, että hommata itselleen erikoisoikeus työn saantiin, muka niille, joilla on jäsenkortti, joka todistaa että henkilö kuuluu siihen kuuluisaan Lapuan liittoon. Hän saa työtä! Hyviä ovat lupaukset. Saakohan täällä piakkoin myös autokyytiäkin lapualaiseen malliin? — — —

Meidän työläisten jotka tiedämme millaista joukkoa nuo valkaisijat ovat ja millä asialla he täälläkin ovat, on parempi hävetä ja karttaa heitä. Ei lähennellä heitä missään suhteessa, vaan pysyä erillään ja seurata sivusta heidän juoniaan. Eihän noista uhroista muuten tulisi kuuluisuuksia, mutta kun tulevat täällä saamaan nimensä tunnetuksi, niin voivat saada vaikka — mustan kunniamerkin.

Kyllä nyt, toverit, jokaisen täytyy huomata jo mitä tällaiset "lukot" merkitsee ja arvaahan tämän siitäkin, kun näkee ketkä siinä runnaa johtoasemassa. Onko se hyvänsuopa kopla, vaiko kaikessa meitä vastassa? Siellä ei ole rehellisten työläisten paikka, vaan meidän omissa järjestöissämme; meille ja omalle aatteellemme olkaamme uskollisia. Alkäämme antako kannatustamme niille, jotka ovat meitä lähteneet juonlensa avulla alas lyömään. Rehellisenä työläisenä katsokaamme eteemme, silloin ei tarvitse ihmisiä häpeillä. Onhan pää pystyssä kauniimpi kulkea kuin hattu silmillä ja silmäkulmiensa alta vinoilla vastaan tulijoita. Siis luokkarajat pitää olla jo meille selvänä. — Renkipoika.

Te ilkutte meille nyt

Te, fascistiporvaristo ja teidän tietoiset kannattajanne, ilkutte meille työläisille ja työtätekeville farmareille tänä päivänä.

Te remahdatte paholaisen riemuun, kun viestit kertovat meidän esitaistelijoittemme vangitsemisista, räikkyksistä ja kärsimyksistä.

Te yritätte sälyttää meidän ja meidän esitaistelijajamme, kommunistien, harteille kaiken sen pahan, kaiken sen saastan, raakuuden ja roistomaisuuden, mikä kehittyy teidän rappeutuvassa luokassanne näinä maailmanhistorian suurimman murroskauden päivinä.

Te ilkutte nyt meille ja meidän esitaistelijoillemme, kun te kuvittelette olevanne voimakkaita ja tilaisuudessa menettelemään meidän luokkamme jäsenten kanssa miten tahdotte.

Te pilkkaatte meidän suurta asiaamme. Kelvottomimmat teistä julkeavat syyttää meidän esitaistelijoitamme pelkureiksikin.

Niin tänään.

Huomenna — historiallisesti mitaten — te lakkaatte ilkkumasta ja kallista asiaamme pilkkaamasta.

Se huomenna voi olla hyvinkin lähellä, lähempänä kuin te itse osaatte aavistaakaan. Tosin älykäimmillä teistä on tieto, tai tajunta sen tulemisesta.

Enemmällä, kuin kuudennella osalla maapallon pinta-alasta, on tuo historiallinen uusi päivä, meidän päivämme, jo valjennut.

Siellä, proletariaatin lujan diktatuurin maassa, ei teillä ole varaa ilkkumiseen. Pilkata asiaamme ette siellä uskalla muualla, kuin salaisissa luolissanne ja silloinkin te tähyilette häviävän rosvoluokkanne toivottomuuden yöhön.

Näettehän, kuinka Kiinan kansa tänä päivänä katkoo kahleitaan ja kuinka Intia ja Indo-Kiina ja Egypti ja kaikki ne takapajuiset kansat, joita te olette vuosisatoja sortaneet, murhanneet ja ryövänneet, valmistautuvat heittämään teidät, imperialistiset porvarit, harteiltaan.

Näiden halveksumienne "sivistymättömien pakanain" — te itsehän olette kaikki "hyviä kristittyjä" — työtätekevien esitaistelijoissa te tapaatte niin suuria sankareita, ettei sellaisia teidän luokkanne ole kyennyt milloinkaan keskuudestaan kasvattamaan. He eivät pyydä juuri mitään omalle persoonalleen. He saattavat kärsiä hymyillen nälkää viikkoja, kuukausia, vuosikausia, voidakseen syventyä luokkataistelun teorioihin ja oppiakseen taistelun taktiikkaa ja johtamisen taitoa. He astelevat reippaina ja toivorikkaina repaleissa miljoonain repaleisten joukossa, työläisten ja työtätekeväin talonpoikain keskuudessa, agiteeraten ja rivejä järjestäen, vaikka sortavan luokan suunnittelema kuolema vaanii heitä joka askeleella.

He kykenevät kuolemaankin niinkuin vain elämänsä ja henkensä ja kaikkensa suurelle asialle antavat sankarit kuolevat.

Tällaisia työläisten ja työtätekeväin farmarien esitaistelijoita tavataan nykyään tuhansia kaikissa maissa ja kaikkien kansojen keskuudessa.

Käsitättekö te fascistiporvariston kelvottomimmat, kuinka syvälle lokaan itsenne upotatte syyttäessänne meidän esitaistelijoitamme pelkuruudesta!

Tätä tosiasiaa ei muuta lainkaan se, että meidän taisteleviin riveihimme on päässyt pujahtamaan teidän käytyreitänne ja mukaan liittynyt heikkojakin, jotka ensimäisiin vaikeuksiin jouduttuaan pakenevat teidän "turviinne". Mutta nämä eivät olekaan varsinaisia esitaistelijoitamme; he ovat meidän asiamme sotkijoita, taistelumme vaikeuttajia, oikeistoepäilijöitä, joihin te aina viime kädessä nojaatte, kun tajuatte asianne toivottomuuden.

Tarkastelkaa laumaanne, fascistiporvarit, te kapitalismin viimeiseen etappiin siirtyneet, tai sinne siirtyvät. Minkälaisia ovat teidän tämän päiväiset esitaistelijanne?

Persoonaitsekkäitä lurjuksia, roistoja, murhaajia, lakonrikkurien värväjiä ne ovat.

Kävelevätkö he rikkinäisissä vaatteissa?

Kärsivätkö he nälkää siksi, että porvariston asia menestyisi?

Ovatko he valmiita kuolemaan, jos tarvitaan, asiansa puolesta?

Ei sinne päinkään! He elävät hekumoiden ja hurjia juomingeita toimeenpannen. Näissä bakkanaaleissa ovat mukana myös teidän siveysapostolinne ja hengelliset edustajanne.

Te puhutte miehuudesta ja rohkeudesta, mutta harvoilla teistä sitä on. Teissä riittää miehuutta ja rohkeutta vain niin kauan, kun teillä on käytettävissä riittävästi sellaisia tyhmelinejä, jotka ovat valmiita tappamaan meitä ja kuolemaan itse teidän asianne puolesta. Näiden rohkeuden ja miehuuden te omaksutte persoonalliseksi ansioksenne. Kansalaissotien historia toteaa, että teidän johtajanne ovat niittäneet mainetta jakelemalla "armonlaukauksia" taistelukentillä viruneille meidän haavottuneille esitaistelijoillemme.

Parhaimmillaankin ollessa teidän luokkanne, töista sataa vuotta sitten, jolloin te kapinallisina taistelitte rappeutunutta aatelistoa vastaan, niitti sankaruutta ja mainetta työtätekevien kaupunkilaisten ja maaorjien kustannuksella. He uhrautumisellaan teille voiton edellytykset valmistivat. Ja siitä palkkioksi te Pariisin kommuunin kukistuttua katkoitte tuhansien työläisten kaulan.

Nykyään, maailmanhistorian suurimpana murroskautena, te vaistoatte asianne toivottomuuden ja asemanne epävarmuuden. Juuri siksi te ilkuttekin meille työläisille ja työtätekeville farmareille. Te koetatte ilkkumisella ja asiamme pilkkaamisella valaa rohkeutta kauhun valtaan joutuneihin riveihinne. Te tajuatte, että "lyötyinäkin", aseettomiksi riisuttuinakin, me olemme voimakkaita, kukistamattomia. Te sorrollanne olette kasvattaneet meitä kestävyyteen, opettaneet meille voittamisen taitoa ja kärsiessämme me olemme vähin erin saavuttaneet luokkamme asialle antautumisen suuren lahjan.

Te tiedätte, että kaikesta huolimatta me työläiset ja työtätekevät farmarit olemme voimakkaita. Historian huomen kuuluu meille!

Antti Hyrskyranta.

Fascistidiktatuuri Romaniassa

Romanian sanomalehdistö, kirjoittaessaan kahden Romanian huomattavimman puolueen — kansallis-kulakkipuolueen ja liberaalisen puolueen välillä tehdystä sopimuksesta, iliolttelee huomattavasti mainitun sopimuksen merkitystä. Mainittu sopimus koskee kysymystä Romanian fascistisoimisesta. Hallitusta lähellä olevat piirit, nojaten sopimukseen, puhuvatkin aivan avoimesti, että tämän sopimuksen tarkoituksena on valmistautuminen fascistidiktatuurin pysyttämiseen Romaniassa.

Taistelua kansallis-kulakkipuolueen ja liberaallen välillä on käyty useita vuosia ja on se johtanut hyvinkin vakaviin yhteenottoihin Romanian porvarillisten ryhmittymien erilaisten etujen ja intressien johdosta. Syvän taloudellisen krijsin pohjalla ovat ristiriidat kärjistyneet ei ainoastaan porvariston ja työväenluokan, ei ainoastaan porvariston ja pikku- sekä keskivarakkaan talonpoikaiston, vaan vieläpä porvariston omassakin leirissä.

Kansallis-kulakkipuolueen ja liberaallen välistä taistelua käytiin Romanian vanhan, voimakkaan ja kehittyneen liberaalisen pääoman, joka oli kiinteässä yhteydessä Ranskan porvariston kanssa ja kulakkien sekä vielä verrattain nuoren ja heikosti kehittyneen teollisuus- ja finanssipääoman välillä.

Työväenluokan yhä voimakkaampi radikalisoituminen ja talonpoikaisliikkeen voimistuminen sai aikaan suurla erimielisyyksiä Romanian kansallis-kulakkipuolueen sisällä ja asetti Manlun hallituksen eteen, kysymyksen siirtymisestä fascistidiktatuurin. Siirtymistä fascistidiktatuurijn piti välttämättömänä myöskin liberaalinen puolue. Kaikesta huolimatta teki liberaalinen puolue voimakasta agitatsioonia Manlun hallitusta vastaan, syyttäen sitä fascistidiktatuurin valmisteluista. Tätä agitatsioonia tekivät he siksi, että pelkäsivät, että kansallis-kulakkipuolue tulee fascistidiktatuurin valitessa yhä voimakkaammin puristamaan liberaallen pankki- ja teollisuuspääomaa.

Kaikesta liberaallen harjoittamasta hallitukseen vastaisesta agitatsioonista huolimatta hallitus melko helposti kykeni toteuttamaan suunnitelmansa. Se kutsui maahan takaisin liberaallen karkoittaman Karolin ja antoi hänen tehtäväkseen asiain hoidon. Jo Karolin tulon tolsena päivänä oli pystytetty hallitus, jota Romaniassa nykyisin kutsuvat kaikki "Manlun toisen"-hallitukseksi.

Ennenkuin Karol oli kutsuttu maahan, uhkasivat liberaalit ryhtyä päättävään taisteluun siinä tapauksessa, että kansallis-kulakkipuolue kutsuu Karolin maahan. Jopa kierteli uhkauksia siitä, että Karol tulee heti tapetuksi, jos hän vain uskaltaa palata maahan, mutta kuten osottautui, oli tämä kaikki vain

HUOMATKAA!
VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA
HISKI SALOMAA, säest. Viljan Kauppi ja Larsen Con.
3158-F Lännen lokari
litin Tiltu
HANNES SAARI, säest. Koivusen orkesteri:
3159-F Oi sulle vain
Työn huolet
SAHLMAN TRIO
3160-F Czardas
Nina
Nämä ovat erittäin kauniit.
Vapauden Kirjakauppa
Box 69, Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsuliviraston

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, sitten pois matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomeen kuuluvia siin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal.
koom 918
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Koste, Port Arthur, Ont. — Aarne Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box 1, Coppet Cliff, Ont. — Charles E. Magnuson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St., Vancouver, B.C.

jonnin joutava lörpöttelyä. Liberaalit puivat nyrkkiään taskussaan, joka onkin täysin ymmärrettävää. Bratiau ja kumppanit käsittivät kyllin selvästi, että päättävää taistelua Karolia vastaan voidaan käydä ainoastaan kaduilla, mutta tällainen taistelu olisi eittämättömästi ratkaissut Romanian kapitalismin kohtalon tavalla, joka ei ole ollenkaan mieluinen Romanian liberaaleille, eikä kulunutkaan pitkää aikaa, kuin liberaalit jo olivat polviillaan Karolin jalkain juuressa. Vielä vähän, ja itse liberaalien Karolille "leppymätön" johtaja, vanhin Bratiaun veljeksistä pyysi audienssia Karolilta. Liberaaleille ei ollut muuta mahdollisuutta, sinuä muuten olisi Karol ensimäisenä päivänään palaamisensa jälkeen murskannut heidän asemansa armeijassa, pääesikunnassa, poliisilaitoksessa, jne.

Kansallis-kulakkipuolueen ja liberaalien välinen sopimus on oikeastaan liberaalien antautuminen kansallis-kulakkipuolueelle voimien yhdistämiseksi fascistidiktatuurissa vallankumouksellisen liikkeen voimistumista vastaan maassa ja erikoisesti talonpoikaiston liikehtimisen tukahduttamiseksi.

Rumanian fascismi, pystyttäessään diktatuuria maassa, joka on yksi ehdoton toimenpide sodan valmistelussa Neuvostoliittoa vastaan, yrittää luoda "liittoa", joka takaisi ehdoton rauhan porvariston leirissä taisteleissa maan vallankumouksellista liiketä vastaan ja voidakseen menestyksellisemmin valmistautua sotaan Neuvostoliittoa vastaan.

Kolmas vaihe on proletariaatin diktatuurin pystyttämisen ja lujittamisen jälkeen. Tällöin voidaan keskitalonpoikaistokin, joka nyt on voittanut sille ominaisen horjumisen porvariston ja proletariaatin välillä (nähtyään, että proletariaatin diktatuuri todellakin pysyy pystyssä) saada liittolaiseksi rikkaita talonpoikia (kulakkeja) vastaan. Näin on asianlaita nyt Neuvostoliitossa.

Tässä lyhyesti Lenin "kolmen tunnuslauseen" sisältö.

Ajatus työväen ja talonpoikaiston vallankumouksellisesta liitosta, jonka Lenin on meille niin selvästi esittänyt, on sekin jo tieteellisen sosialismin perustajain ensiksi julkilausuma. Engels, joka tässäkin kysymyksessä, kuten kaikissa muisakin edustaa myös Marxin kantaa, kirjoitti:

> "Sosialistisen puolueen lähetäjan tehtäväksi on tullut valtiollisen vallan valtaaminen. Mutta vallatakseen sen täytyy tämän puolueen mennä kaupungista maaseudulle, täytyy tulla voimakkaaksi maaseudulla." Engels: "Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa".

Lenin Marxin ja Engelsin etevimpänä oppilaana oppi marxilaisuuden läksyn talonpoikaiskysymyksestäkin ja kehitti sitä aikansa vallankumouksellikkeiden rikkaiden kokemuksien pohjalla.

Kuten jo viittasimme, on kysymys talonpoikaistosta osa proletariaatin diktatuurin yleisestä kysymyksestä. Siitä, ettei sodan edellinen II Internationale koskaan asettanut konkreettisesti kysymystä proletariaatin diktatuurista, johtuu tietysti se, ettei se käsitellyt myöskään kysymystä talonpoikaistosta marxilaisesti. Kautsky, joka parhaana aikanaan kirjoitti agraarikysymyksestä kirjan, jossa m.m. osoitti, että myös maataloudessa tapahtuu konsentratioprosessi (keskittyminen), ei kuitenkaan vetänyt vallankumouksellista loppupäätelmää: työväen ja talonpoikain liittoa. Kominternin sensijaan jo II kongressissaan (v. 1920) asetti kysymyksen täydessä laajuudessaan.

Ei ole kuitenkaan unohdettava, että proletariaatin diktatuurin lujan perustan maaseudulla muodostavat maatyöläiset ja maaseudun proletaarit (jotka omistavat jonkunverran maata, mutta ei niin paljon, että he siitä pääasiallisestikaan eläisivät.) Maatyöläiset, maaseudun puolproletariaatti ja pientalonpojat muodostavat kaikissa maissa maaseutuväestön enemmistön. Proletariaatin liitto näiden ainesten kanssa, neutraloimalla senlisäksi keskitalonpoikaisto, takaavat proletariaatin diktatuurin pystyttämis- ja ylläpitämismahdollisuudet.

II. Kysymys talonpoikaistosta proletariaatin liittolaisena vallankumouksessa ei ole tietysti mutkaton kysymys. Pientalonpoikaisto on maata omistava ja pientavaratuotantoa harjoittava väestökerros. Täytyy olla olemassa varsin vakava etujen vastakohtaisuus, joka erottaa sen suurtalonpojista ja tilanomistajista (jotka saavat tulonsa maakorosta ja voitosta), jotka ovat riistäjiä sanan täydessä merkityksessä sekä proletaarisen vallankumouksen vihollisia.

Pientalonpoikaiston tulot muodostuvat teoreettisesti katsoen maakorosta, voitosta ja työpalkasta. Mutta tosiasiassa hänen tulonsa muodostuvat työpalkasta senvuoksi, ettei hän käytä vierasta työvoimaa. Maa ja työvälineet antavat hänelle vain mahdollisuuden käyttää omaa työvoimaansa. Maa ei ole hänelle siis maakoron (eli riistämisen) lähde. Hän kärsii melkein aina maanpuutteesta. Hän maksaa kapitalistisille luottolaitoksille ja koronkiskojille korkeaa kiskurikorkoa, ja hänen vertansa imevät raskaat verot, raskas maanvuokra ja monet kiinnitysrasitukset. Tässä, mainitaksemme vain joitakin seikkoja, on tekijöitä, jotka aiheuttavat sen, etteivät hänen etunsa ole missään suhteessa suoranaisesti vastakkaiset proletariaatin eduille, jotavastoin yhtymäkohtia on runsaasti. Pääasiallisesti hän eroaakin proletariaatista siinä, ettei hän myy työvoimaansa.

Keskitalonpoika (neutralisoitava) on sensijaan, mikäli hän työnantajana joutuu kosketuksiin proletariaatin kanssa, vihamielinen palkkatyöväestön eräille pyrkimyksille. Mutta hänkin kärsii maan puutetta. Maan vuokraajana tai ostajana sekä kiinnitys- y.m. lainain korkojen maksajana hän joutuu suurmaanomistajien tai muiden koronkiskurien kupattavaksi. Tästä johtuu, että hänen ja maaseudun pösöjen välillä on olemassa, varsinkin jos muun lisäksi vallitsee maannälkä, terävä vastakkaisuus.

Pientalonpojan ja keskitalonpojan etujen vastakkaisuus suurtalonpojkien ja suurmaanomistajien etujen kanssa esiintyy sangen yleisesti taisteluna maakorosta, välittämättä siitä, onko kysymyksessä maan vuokra tai maan hinta. Mutta monia muita tältä etujen vastakkaisuuden pohjalta kohoavia sovittamattomia taistelukysymyksiä niiden välillä on o-

TYÖLÄISTOVERIT!

Marraskuun 1 päivän Vapaus on omistettu erikoiseksi VALLANKUMOUKSEN MUISTONUMEROKSI, johon kerätään vallankumoustervehdyksiä kaikilta vasemmistolaisilta POLIITTISILTA, TALOUDELLISILTA, OSUUSTOIMINNALLISILTA, NAISTEN, URHEILU- JA MAANVILJELIJÖIDEN JÄRJESTÖILTÄ JA OSASTOILTA, sekä vallankumouksellisilta yksityisiltä jäseniltä. Koska tiedämme olevan paljon vallankumouksellisia tovereita yli laajan Canadan sellaisissa paikoissa, joissa ei ole asiamiestä, niin varataksemme heidän osanoton tähän VALLANKUMOUSNUMEROON, voitte kerätä nimiä, tai nimen ja lähettää tänne. Tervehdyksen hinta on 25 senttiä. Erikoisia isompia ilmotuksia julkastaan lähetetyn rahasumman jälkeen.

Kirjottakaa nimet mahdollisemman selvään. Alempana olevaa kaavaketta voitte käyttää. Nimet pitää olla täällä viimeistään 27 p. lokak. Rahan tulee seurata mukana.

Paikkakunta .....

.....	.....
.....	.....
.....	.....

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 30 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vinidermere Ave., Port Arthur, Ont.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. A. Aho ja K. Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM,

C A. STENBACK, VALITTAA ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block. Fort William.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

TORONTO, ONT.

HUONEITA VUOKRATAAN JA palveluspaikkoja aina saatavana, etutila paikalla asuvilla. L. Anderson, 176 Huron St., puhelin Trinity 2120.

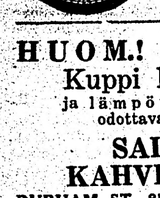

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Puhelin 2466

HUOM.! POJAT!

Kuppi kuumaa

ja lämpöiset ruuat odottavat teitä

SAIMA KAHVILASSA

DURHAM ST. 85. — SUDBURY.

MYYDÄÄN TAI VUOKRATAAN

140 eekkerin farmi, hyvää peltoa 40 eekkeriä, hyvä autotie perille asti, hyvät asuinrakennukset. Lähempiä tietoja antaa: (230

A. LINDBERG,
Whitefish, Ont.

Uusia Fordia

sekä kaikkia mallia käytettyjä autoja.

Eino Markanen,

Telefooniosoite Randolph 7100
TORONTO ONTARI,
Puhelin Marquet 0432

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä nykyisin olet A. Göös. Jos huomaat tämän niin kirjoita tuttavallesi osotteella:

E. T. Salo,
897 E. Grand Blvd.
Detroit, Mich.
(229)

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee Väinö Raja, kotoisin Alavudelta, Vaas. läänistä. Viimeksi ollut Sault Ste. Marien ympärillä. Jos huomaat tämän, ole hyvä ja kirjoita minulle, tai jos joku hänen tuttavistaan huomaa, pyydän hyväntahtoisesti ilmoittamaan allekirjoittaneelle.

E. Wuorenmaa
494 Melvin Ave.,
Sudbury, Ont.
(229)

Henkilöt, jotka tietävät itsellään olevan selvittämättömiä asioita allekirjottaneelle ja poistuivat tietämättäni paikkakunnalta eivätkä ole antaneet itsestään mitään tietoa sen jälkeen, tekisivät hyvin jos selvittäisivät asiansa 30 päivän kuluessa. Muussa tapauksessa olen pakotettu julkaisemaan nimenne yleisön tiedoksi. (230

V. KIVIPELTO,
Box 8, Kaminist'quia, Ont.

Kahvila-Ruokala FINLANDIA

20 Durham St., Sudbury, Ont.
Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.
LUNSSEJA SAATAVANA

Sudbury

AIKATAULUMUUTOKSET RAUTATIELLÄ

Eilen tuli syys- ja talviaikataulut käytäntöön Canadan kansallisilla rautateillä. Pienempiä muutoksia on tehty aikatauluun Sudburyssä, junien lähtöajat vaihtuen joissakin tapauksissa. Paikallisjuna, joka on lähtenyt Sudburysta 9.30 ip., on jätetty pois käytännöstä.

KÄLJÄT KALOILLE

Muutamana päivänä viime viikolla kaadettiin Sudburyn poliisiasemalla 84 varttia ja 36 paintia 'piiriä" viemäriin. Aine oli moitteetonta, mutta ihmeelliset ovat toisinaan 'herrojen" tiet.

METSÄTÖIHIN

vietiin Sudburysta viime viikolla joitakin kymmeniä miehiä. Esim. hallituksen työnvälitystoimistossa väheni työttömien luku sen johdosta noin 30 miehellä. Silti on siellä vielä kolmattasataa työtöntä luetteloissa, joiden työnsaantitoiveet eivät ainakaan siitä paranneet kun 24 ranskalaista tuotiin Hullista, Que., tänne viime viikolla lähetettäväksi metsätöihin. Yleensä näyttää, että canadalaiset ovat töihin pääsyssä etutilalla. Suomalaisia ja skandinaavialaisia myös "hairataan" kun taas slaavilaiset ja eteläeurooppalaiset kansallisuudet ovat vähemmin haluttuja.

ILTAKOULUT ALKAA TÄLLÄ VIIKOLLA

Sudburyn teknillisessä koulussa alkaa iltaluokat ensi torstaina. Kolmena edellisenä iltana klo 7.30 on tilaisuus sisäänkirjoittautua oppilaaksi. Koulu tulee olemaan näitä iltaluokkia varten avoinna maanantai-, tiistai-, keskiviikko- ja torstaiiltasin. Useiden oppiaineiden joukossa on myöskin tunnit englanninkielessä aloitteleville samoin kuin edistyneemmillekin.

LAUANTAINA POLIISIOIKEUDESSA

tuomittiin Ernest Walkerille kaksi kuukautta linnaa radionvarkaudesta. Kone oli kuulunut J. H. McKaylle ja on arvoltaan 278 dollaria.

Ernest Paquette oli yksi ja Fred Worabeck toinen väkijuomalain rikkoja kumpikin tullen tuomituksi 100 dollarin sakkoon ja kulut, mutta ainakin edellinen näytti hylkäävän koko "bisneksen" vaivoineen ja vastuksineen menemällä kruunun leipiin kolmeksi kuukaudeksi.

KOVAN AJON SEURAUS

Viime perjantaiaamuna meni kuusi henkeä sisältävä auto pois tieltä n.k. tervajaardin kohdalla Copper Cliffin tiellä. Kovan vauhdin vaikutuksesta kääntyi auto pari kolme kertaa ympäri, jolloin kolme sisälläolleista William, Edward ja Bertha Salo vahingoittuivat tullen viedyiksi St. Josephin sairaalaan. Viimemainittu pääsi pois samana päivänä, mutta Edward on edelleenkin sairaalassa vioittuneen lantion vuoksi samoin kuin William murtuneen reiden vuoksi. Tänäpäivänä tiedustellessamme ilmoitettin serkusten olevan huomattavasti paremmassa kunnossa ja tulevat molemmat toipumaan.

"VILLIT VUORET" TÄNÄÄN

Kaikki, jotka eivät kerinneet ensiesitykseen, tänä iltana katsomaan tätä voimakasta työväennäytelmää!

NO HEIPÄ HEI!

Tavailkaapas mitä tässä alla niinkun seisoo. Tiistai-iltana kun ajantiima alkaa näyttää kahdeksaa ja kolmeakymmentä, niin Libertyhaalilla alkaa maailmankuulut pöhikkö-tanssit. Tanssin tahdista pidetään varmaa huolta, sillä oikein itte New Jörkissä tunnustusta saanut hanuri-taiteilija Väinö Manninen päästää vanhaamaata, jäzziä ja mikä teitä vaan parhaiten huvittaa.

Sitten lisäksi on "urheiluakin", nimittäin pallonheittoa äijän suuhun. Tässä jalossa kilpailussa on vielä palkinnotkin, ei mitään läkipeltisiä "hopeakuppeja", vaan oikeaa materiaa, ensimmäinen palkinto kokonaista 100 paunaa oikeita nisujauhoja, eikä mitään "shortsia". Toinen palkinto lähes sadan paunan "keeki" ja kolmas palkinto laatikollinen suklaata-namusia. Tähän "keemiin" pääsee osalliseksi kahden "pitin" rahalla, ja kuten palkinnoista näette, on monenkertainen mahdollisuus tuplata tinanne.

Ja mitä varten sitten on järjestetty tällainen erikois-harvinainen tilaisuus? No ei ollenkaan tyhjää varten, vaan oikean asian vuoksi, sillä dollari-tekevät mitä kokoon saadaan lähetetään Young Workerin ja ranskalaisen puoluelehden finanssipuolen korjaamiseksi.

No koska tuntuu näin kutittavalta, niin "leds go"

KERÄYS LAURI KLINGAN HYVÄKSI

Canadan puutavara- ja maanviljelystyöläisten teollisuusliiton Sudburyn osaston päätöksen perusteella ovat toverit Emil Partanen ja Otto Lahti keränneet keuhkotautisairaalaan joutuneen union jäsenen Lauri Klingan avustamiseksi kahdella listalla yhteensä 35.60 dollaria, minkä summan he ovat tilittäneet union alueasiamiehelle, joka on päätöksen mukaan lähettänyt 20 dollaria toveri Klingalle. Loppusumma pidetään union kassassa hänen tilillään, mistä hän saa sen tarpeen vaatiessa.

Union osasto kiittää kaikkia avustajia.

Suomeen tai Suomesta Canadaan

JOS aiotte matkustaa Suomeen tai tuottaa omaisianne Suomesta Canadaan, niin ostakaa pilettinne työläisten omasta liikkeestä. Vapauden liike myy pilettejä kaikille suomalaisten suosimille linjoille.

G. SUNDQVIST
VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay St.
PORT ARTHUR, ONT.

J. W. AHLQVIST
PÄÄKONTTORI
Box 69.
SUDBURY, ONTARIO

J. STAHLBERG
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.
MONTREAL, QUE.

Trokari Viinatsalo ja hänen silakkamoottorinsa

Trokari Viinatsalo on kekseliäs ja yritteliäs ja tarmokas ja rohkeakin pirtumies, sitä kun ei käy kieltäminen, eik äkai sitä kukaan kiellääkään.

Trokari Viintsalo oli tässä hiljattain menettänyt Suomen köyhälle kruunupahaselle uljaan ja komian moottoriveneensä, joka onnellisesti oli palvellut trokari Viinatsalon liikettä jo kokonaiset kolme kuukautta. Sangen kunnoitettava saavutus tässä pirtüetsivän luvatussa maassa.

Mutta luuletteko, että trokari Viinatsalo jäi pitkäksikään alkaa moottorittomaksi?

Ei, eipä jäänyt.

Trokari Viinatsalo tallusteli moottorivarvin puhelille ja tilasi laskuunsa — kalastusmoottoriveneen, joka ainoastaan sikäli erosi hiljaleen kulkea tuhnuttavasta tavallisesta kalastusmoottoriveneestä, että siinä oli kone, joka tarpeen tullen teki kolmekymmentäkuusi solmua — tietenkin vetosolmua — tunnissa ja kulki sen mukaista vauhtia, ei tietenkään aina, mutta tarvittaessa, kuten meillä oli jo kunnia huomauttaa.

Trokari Viinatsalo osti sitäpaitsi kasan vanhoja silakkaverkkoja ynnä parikymmentä pärekoria, käytettyä.

Ja sitten se alkoi.

Ei silakan, vaan pirtun kuljetus.

Auringon iltaisin tehdessä kultaista laskuaan, astuj trokari Viinatsalo renkeineen veneeseensä ja painalteli kolmannesvauhtia kohti pirtulaivojen tuoksuvaa ketjua. Lastasivat siellä kanisterit kalakorelhin. Ajoivat sitten tuttavan kalastajan kautta ja ostivat häneltä silakoita kanisterien peitteeksi ja lähtivät hiljalleen aamuyöstä ajelemaan kohti vetten takana siintävää kaupunkia.

Tullivenet he sivuuttivat hyvin läheltä, niin että tullimiesten silmiin näkyivät kaikkien epäilyksien ulkopuolella olevien silakoiden kimaltelevat pinnat.

Kaupungin rannassa siirretään silakat "tukkuostajalle", autoon, jonka sivussa hohtaa oranssinkeltaisena suuret tukkufirman kirjaimet.

Tällaista silakkakauppaa oliikin onnellisesti jatkunut jo kokonaisen kiukauden, ja oli trokari Viinatsalo ansainnut silakkamoottoriveneensä binnan moneen kertaan. Hän alkoi jo uskoa, ettei hän tästä keksinnöstään koskaan enää kiinni jouduukaan.

Mutta kai on tähtiin — kenties Mars-tähteen — kirjoitettu, että kus sa trokari Viinatsalo liikkuu, sinne poliisikin osuu. Ennemmin tai myöhemmin. Niinpä nytkin. Vaikka se tällä kertaa tapahtuikin vahingon kautta.

Eräänä kauniina elokuun aamuna laski trokari Viinatsalo kalastusmoottoriveneensä jällen laituriin ja täydessä lastissa.

Iloisesti "Havaijia" hyräillen heitteli renki täysinäisiä silakkakoreja autoon, kunnes — p—le! ehti trokari Viinatsalo vain sanoa ja renki oli kuin puusta pudonnut ja täräyksestä halvaantunut — yksi kori pudota roiskahti alessuiten mereen.

Siinä ne vilahtelivat kanisterit kaiken kansan nähtäviksi — niitä kun ei uteliaita ole maailmassa vähän, pikemminkin paljon — ja selvääähän se oli: tuli siihen poliisikin, joka mielellään harrastelee kaikenlaisia katukokouksia.

Loppukuvaelma tapahtui tietenkin raastuvassa.

Lehdissä näkyi jälkeenpäin m.m. seuraavaa: "Tullilaitoksen toimeenpanemassa huutokaupassa myydään kaikenlaisia takavarikoituja maasekä vesikulkuneuvoja, m.m. 36 solmua tekevä kalastusmoottorivene."

Sen pituinen oli.

Me vaan ihmettelemme, kuka tuon 36 solmua tekevän veneen huusi, sillä muut kuin pirtumiehet ei uskalla ajaa sillä.

Siinä on näet solmuja liikaa — niitä vetosolmuja.

Aviomies: "Kun menin kanssasi naimisiin luulin sinua aivan enkeliksi".

Vaimo: "Njin luulitkin. Ajattelit etten minä tarvitsisi vaatteita ja hattuja ensinkään."

Ensimäinen äiti: "Kuinka teidän poikanne edistyy lääketieteellisissä tutkinnoissaan?"

Toinen äiti: "Varsin hyvin. Nyt hän jo voi parantaa pieniä lapsia."

Vaeltavan ritarin kirje

Juna oli jo 9 tuntia vetää jyskytellyt meitä eteenpäin. Asemilla oli se kyllä tapansa mukaan pysähdellyt — ottaakseen vastaan piittareita, kuten yksi tovereistani huomautti virnistellen. Pian se kuitenkin alotti taas kulkunsa.

Olin matkalla parin toverin kanssa tukkikämpälle loimannin laput plakkarissa — joka seikka oli tällä kertaa harvinaista, aika kun on hiukan enempi kuin huono. Me siinä junassa istuessamme oltiin väsyksissä ja nälissäkin. Viimein jo aivan illan hämärässä tulimme rautatiematkamme päähän. Kylä, johon tulimme, oli siksi suuri, jotta löysimme siitä tavallisen kiinalais-ravintolan, johon mentiin sisälle, vaikka yhteiset varamme olivat pienet. Mutta olihan meillä työ tiedossa — jes!

En aijo vaivata liikaa kertomalla mitä tapahtui siellä "sainamannissa". Pöytään tultuani vain otin pöydältä lapun, jonka arvelin ruokalistaksi. Kuletin etusormeani siinä. Ja kolmannella rivillä näin sanat "Finland Principal". Tiesin paljon suomalaisia käyvän kylässä, jotta arvelin "sainamannin" hommanneen jotain heille erikoista. Näytin siis kolmatta riviä varttovalle kiinalaiselle. Ylimäen Sampa oli myös samalla valmis sanomaan "mii seim", vaan kolmas meistä, Joroisten Jussi, ei näyttänyt huolivan valintaani, vaan tarkasteli ruokalistaa yhä — tai mahdollisesti koetti muistissaan laskea kolikoita. Me Sampan kanssa pian saatjinkin lautanen ruokaa, jolloin kiinalainen kääntyi epäröivään Jussiin sanoen: "Ah-li polseviki iit fraiti", ja samalla hän osotti lautasellani olevaa sianpääsylttiä. Kuulinkin Jussin siihen sanovan: "Mii seim".

Kämpälle jouduttuamme oltiin pian kuin kotonamme. Kämpän miehistö oli meitä kolmea lukuunottamatta toiskielisiä. Kämpässä on runnattu edellisenäkin talvena. Jouduin katkaisijaksi, erään entisen irlantilaisen merimiehen toveriksi. Pian huomasin, että minun toverini aatteellisesti puhalteli samaan suuntaan kuin minäkin. Tutut heillä on myös Suomen asiat. Kertoi nauraen olleensa laivassa, jolla Paavo Nurmea Amerikaan kuletettiin ennenkuin Suomelle miljoonalaina saatiin.

Saman päivän iltana näin kämppäihmeen: mukavuuslaitoksen ovi oli naulattu päivällä kiinni ja katolle oli laitettu istuimet. Maasta katolle oli vedetty vankat tikapuut. Seuraavana pyhänä näin Jussin osottavan mainittua rakennusta kämpän pomolle, tolkuttaen, että mikä vaivaa kun parlamentti on kohotettu katolle? Vastaus taisi miellyttää Jussia, sillä samana päivänä hän naulaili tyhjän väskynälaatikon, johon sivulle kirjoitti: "Passipaperia". Samana päivänä ilmaantui tämän sanan alle lisä: "To Finland". — K. K.

J. JARVIS
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189 — P.O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin

John Lahti
Välittää kolia ja puita sekä kaikenlaista muuttoajoa. Häntyyhin ouoleeni tarvittaessa.
50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

NAISPARTURI JA KÄHERTÄJÄ
Pyydämme sulkeutua arv. Yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella
Elsa Glade ja Anni Svartsjö
131 Peter St. W. Toronto

Hauska Metsämiesten Iltama
S. J. PORT ARTHURIN OS. HAALILLA
Lokakuun 2 pnä kello 8.30 illalla
OHJELMASSA

TORVISOITTOA	DUETTO
RUNO	RUNO
PUHE	JUTTUJA
LAULUA	KUPLETTEJA

Ja hauska yksinäytöksinen huvinäytelmä
"OPPI SE ON JOKA MAKSAA"
Tanssia kaksi tuntia torvisoittokunnan soitolla
Oviraha 30 senttiä
ILTAMATOIMIKUNTA.

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St.,
Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

OLETTE harmitettu jos teillä on tulipalo ennen vakuutuksen ottoa.
Kääntäkää tämä kuva ylösalasin niin näette miltä näytätte kun kiinteimistönne on vakuutettu.

TYTÖT
Huom.!
Nuoret riijaa nuoria, faarit riijaa muoria. Täällä olisi pari faaria, jotka haluaa kirjeenvaihtoon tarkotuksella jonka arvaatte.
Ikämme yhteensä 52.
ARVO SKILÄ.
VILI SALOMAA.
Dominion Const. Co. Ltd.
Fraserdale. Via Cochrane.
Ont.

PHONE 2131
REAL ESTATE J. A. ERICKSON INSURANCE
HURON CHAMBERS SUDBURY, ONT.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. Tim Buck, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

NELJÄNNEN PIIRIN ALUETOIMIKUNNAN sihteerin osote: Box 69, Sudbury, Ont.

C. TN. LIITON SUDBURYN OSASTON KOKOUKSET pidetään kaksi kertaa kuussa. Joka toinen keskiviikkoilta 7.30. Toinen työkokous, toinen ohjelmakokous. Kirjeenvaihto-osote: Box 26, Sudbury, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimistelueuura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: John Wirta, 967 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLAISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Raohonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810, Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, kello 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tilaisuus, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:n sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Novala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. HEARST'in OSASTON Työkokous on joka kuun 1 sunnuntai klo 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Box 42, Hearst, Ont.

LUMBER AND AGRICULTURAL WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN ITÄ-ONTARION ALUEKOMITEAN osoite on: H. Sulanen, 7 Dufferin Street, Sudbury, Ont. Rahastehytksen tehtävä samalla osotteella.

S. J. LAKE CUTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: H. Laukkanen, Box 29, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen kello 2 ip.lla. Kirjevaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokaisen 1:nen sunnuntai kuusi kello 1 ip.

LUMBER AND AGRICULTURAL WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN keskuskomitean kirjeenvaihto-osoite on: Alf. Hautaniski, 316 Bay Street, Port Arthur, Ont. Rahastehytkset tehtävä samalla osotteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 246, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai 2:lta ip.lta osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 ip. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON työkokoukset pidetään osaston huoneustolla 1445 Notre Dame St. West, jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Montrealin Osasto, 1445 Notre Dame St. West, Montreal, Quebec

POHJOIS-ONTARION NAISSIHTEERISTÖN osote on: Hilma Pietilä, Box 847, Kirkland Lake, Ont.

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON kokoukset joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, johtokunnan kokoukset joka kuukauden toinen ja viimeinen maanantai, näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko, naisjaosto kokoontuu joka ensimäinen ja kolmas tiistai kuukaudessa. Kaikkien kokousten aika on kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai kello 2 j.p.p. — Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario

S. J. SAULT STE. MARIEN OSASTON NO. 8 työkokoukset pidetään joka toinen maanantai, alkaen kello 8 j.p.p. omalla haalilla. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 ip. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla haalilaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

SUDBURYN OSASTON NO. 16 kirjeenvaihto-osote on: S. Osasto, Box 25, Sudbury, Ont

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto. Box 2083, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässa järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Torontan Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave. Jokaisen kuukauden ensimäinen ja 3:s kuun vuosisunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00 Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jo kaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corners, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai kello 3 j.p.p. Postiosote: Quarts, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON NO. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton haalilla, 2605 Pender Street East

V. ja U. SEURA JYMYN osote: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 35 East 125th St., New York, N. Y. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on lähetettävä yllämainitulla osotteella.

Gerald A. Foot
PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA
Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.
GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Lokak. 3| Lokak. 31 ..... DUCHESS OF BEDFO
Lokak. 10| Marrask. 7 ..... DUCHESS OF YO
Lokak. 17| Marrask. 14 ..... DUCHESS OF RICHMO
Lokak. 24| Marrask. 21 ..... DUCHESS OF ATHO

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Syysk. 30 ..... EMPRESS OF SCOTLA
Lokak. 8| Marrask. 5 ..... EMPRESS OF FRAN
Lokak. 15| Marrask. 15 ..... MONTCLA
Lokak. 29 ..... MONTCA
Marrask. 28 ..... MELI

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Lokak. 3*| Lokak. 31 ..... DUCHESS OF BEDFO
Lokak. 11 ..... MINNEDO
Lokak. 17| Marrask. 14 ..... *DUCHESS OF RICHMO
Lokak. 25 ..... MELI
Marrask. 7 ..... DUCHESS OF YO
Marrask. 21 ..... DUCHESS OF ATHO
*Ei poikkea Belfastissa.

ANTWERPIIN

Lokak. 2| Lokak. 29 ..... MONTCA
Lokak. 15| Marrask. 15 ..... MONTCLA

HAVREEN—LONDONIIN

Lokak. 2 ..... MONTCA

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykäänen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus-järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää se Canadian Pacific Expressin välityksellä.

WEST & COMPANY
Sekatavarakauppiaat
HEARST ONTARIO
Hyvät arvot sekä alhaiset hinnat.
Me ostamme keväällä kuorittuja kuusipaperipuita.

Kaasuiselle tai paisuvalle vatsalle ja suolistolle

Kaasuisen vatsan ja suoliston tuottamat kivut voidaan nopeasti huojentaa nauttimalla Nuga-Tonea. Tämä ihmeellinen lääkeaine parantaa myöskin umpitaudin, auttaa ruuansulatusta, lisää ruokahalua, huojentaa munuais- tai virtsarakkotiloja, pääkipuja, pyörrytyskohtauksia, jäsenkipuja ja muita samanlaisia tauteja jotka johtuvat elimistön yleisestä heikkoudesta.

Nuga-Tonen käyttämisestä seuraa niin paljon ihmeellisiä tuloksia että käyttäjät eivät voi sitä uskoa itsekiittää. Mrs. Francis Blackman, Clemons, N. C., joka on nauttinut Nuga-Tonea sanoo: "Kaasuinen vatsa vaivasi minua kokonaista 5 vuotta. Nautittuani Nuga-Tonea kolme päivää tuntui ikäänkuin minulla olisi ollut uusi vatsa. Se oli ensimäinen huojennus mitä olin saanut viiden vuoden aikana. Nuga-Tone on todellinen lahja vatsataudin vaivaamille ihmisille." Miljoonat ihmiset ovat tulleet yhtä ihmeellisiin tuloksiin Nuga-Tonen käyttämisestä ja se on erikoisen arvokasta niille joita vaivaa yleinen heikkous tai hitaasti toimivat jalommat elmet. Nuga-Tone myydään. Jos ei välittäjällänne satu olemaan Tonea on saatavana kaikkialla miesi lääkkeitä varastossa, hän voi tilata sitä teille tukkuhohdoskauppiaalta.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Hei Kylpijät Hei!
Uuden aikainen hiiterisauna on yleisön käytettävänä 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2 ip.—12 yöllä. Lauantaina 1 ip.—2 yöllä. Sauna sijaitsee:
55 Young Street
Lähellä C.N.R. asemaa
PUHELIN 495
Edward Latvala

The Monarch Drug Store Ltd.
HEARST — ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

Tohtori H. Koljonen
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588
Box 1176 Sudbury, Ont.

Vuokrattavana
Uusi 10 huoneen tiilitalo. Myydään osa kalustoakin. Vuokra $100.00 kk.
Kysykää
455 BESSIE ST., SUDBURY.

Hammaslääkäri
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultaustä tehdään sekä ulosvetamista.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
SUDBURY ONTARIO

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA
avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 12 yöllä.
Puhelin 1444W - 467 Ontario
Sudbury, Ont.

POJAT!
Saatte puhtaan singeli bedin, tulutte ruuminkitalooni Sudburyn. Paikka sijaitsee Liberty ha vieressä.
J. MÄKYNEN
15 Lorne St. Puhelin

Siistiä huoneita
vuokrataan viikottain ja kuukausittain 96 John St., Toronto, Ont.
Mrs. Mary Hill.

Chalykoff & C
Limited
Vaatetavaraa, työ- ja pyhävaatteita juvelli ja ruokatavaraa.
Leipää ja tarpeita.
HEARST — Box 12 — ONTA

MATKAILIJAKOT
— ja —
RUOKALA
SENJA HEIKKILÄ
1342 St. Antoine St., Montre

Kaasua vatsas
Jos kärsitte päänkivusta, jaksamattomuudesta, kaasuisesta vatsasta, umpitaudista, kaasuisesta ruuansulatuksesta, kivuista ateriain välillä, unettomuudesta tai jos ette voi syödä joitan ruokalajeja tai jos on näppyjä kasvoissanne jne., ja jos on näppyjä kasvoissanne jne., niin teillä on Sappitauti.
Arv. P. A. Lignell.
Nyt voin kiittollisuudella ilmoittaa, että Sappitaudin lääkkeestä No. 33 löytyi minulle sen avun, ja iloilla voin sanoa että tämä lääke siitä kauheasta Sappivaivasta, jota olen kärsinyt ja olin jo epätoivoinen että se odottamut kuin kuolemaa.
Ihmiset ihmettelevät kun näkevät minun rantuneen ja voimistuneen, että mikä se lääminussa niin suuren muutoksen aikaan saanut. Tämän voitte käyttää, jos min lääkettä malehdissä. — Mrs. Mary Koski, Tow
● Tilatkaa lääke No. 33 — Hinta
P. A. LIGNELL CO., Superi